

HALKIN SESİ

30 MART
1976
250 Kuruş

50

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

Politika

SÖZ
TARAFSIZ SİYASİ GAZETE

sosyalist
yol

Direnis

VATAN

YENİ HALKÇI

BARIŞ

YENİ HALKÇI

Hürsöke

BASINIA ÖZGÜRLÜK

ÖZGÜRLÜK YOLU

DEMOKRAT İZMİR

koral yayinlari

YÖCEL YAYINEVİ

Cumhuriyet

ÖZGÜR

AYDINLIK
YAYINLARI

HALKIN
SESİ 19

19 Ağustos 1976
250 Kuruş
Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

SER

SOL
YAYINLARI

BORA
yayinlari

HALKIN
KURTULUŞU 5

İŞÇİLERİN KÖYLÜLERİN BAĞIMSIZ VE DEMOKRATİK TÜRKİYESİ İÇİN İLERİ

EMEKCİ

EMPERVALİZME VE
OLUĞARŞIYE
KARŞI
DEVİRİMCİ
GENÇLİK

MAZGİRT LİSESİ DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ AÇLIK GREVİNE GİTTİLER

Bizler Mazgirt Lisesi Devrimci Öğrencileriyiz. Geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da derslerimizin büyük çoğunluğu boş geçmektedir. Okulun Eğitsel Kol faaliyetleri tamamen iptal edilmiş durumdadır. Laboratuvar çalışmaları Laboratuvar Binasının olmaması nedeniyle yapılamamaktadır. Bütün bu durumların yanında devam eden yoğun kar yağışı nedeniyle ilçenin köylerle olan bağlantısı kesilmiş durumda olup bizleri çeşitli sorunlarla karşı karşıya bırakmıştır. Evimizde yakacak tek dal odunumuz yoktur. Bu durumda öğrenime devam etme olanağımızın olmayışı açıktır. Yakacak, yiyecek ve diğer sorunlarımızın çözümü için okul müdürlüğüne, ilgili Kaymakamlığa ve İlçe Belediye Başkanlığına başvurularımız neticesiz kaldı. İçinde bulunduğumuz bu durumları ve yurdumuzdaki faşist baskıları ve tezgâhlanan oyunları kınamak ve protesto etmek amacıyla 3.3.1976 tarihinden itibaren başlayarak üç günlük Açlık grevine gitmiş bulunuyoruz. Eylemimizi sonuna kadar yürütmeye inançlı ve kararlıyız.

Mazgirt Lisesi Devrimci Öğrencileri

POLİS OKULLARI TERKETSİN

Sultanahmet İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisinde okulun açıldığı günden beri yoğunlaşmakta olan Ülkü Ocaklı faşistlerin saldırıları 17 Mart günü had safhaya varmış ve forum

Kitlelerin öğretmeni olmadan önce, öğrencisi olun

yapmakta olan devrimci öğrencilere saldıran faşistler, öğrencilerin tepkisiyle karşılaşınca polisle işbirliği yaparak 9 kişinin gözaltına alınmasına sebep olmuşlardır.

Polis desteğiyle okula dışardan gelen komandolar, öğrencileri silâh zoruyla toplantılarına sokmaya çalışmakta ve faşist komandoların ihbarı üzerine polis, devrimci arkadaşları sınıflardan toplayarak gözaltına almaktadır.

YÜKSEK OKULLARIN ÖZERKLİĞİNİ ZEDELEYEN POLİS, OKULLARI TERKETMELİDİR

17 Mart günü gözaltına alınan devrimciler: Mehmet Altunkaya, Ali Şahinler, Abdullah Asıl, Erkan Kurtarıcı, Siyami Özdemir, Eyüp Uludağ, Ferhan Umurlu, Bahattin Seren

MALATYA ATATÜRK LİSESİNDE FAŞİST BASKILAR

Tüm okullarda uygulanan faşist baskıların bir örneği de okulumuzda görülmekte. Okul idaresi eğitim, öğretim yerine faşist ideolojiye hizmet etmekte. Bu amaçla okulumuzun öğrencilerinden faşist besleme komandoları idare tarafından kışkırtılarak okul içinde ve dışında her yerde olay çıkartıyorlar.

11 Mart günü okulun tuvaletinde 15-20 kadar faşist bana saldırdılar. Bir daha okula gelmememi söyleyerek beni tehdit ettiler. Bana okulda HALKIN SESİ sattırmayacaklarını söylediler. Sınıfta yapılacak münazarada da konuşmamamı söyleyerek bana hakaret ettiler.

Ayrıca faşistler, Fatih Er, İbrahim Arı ve bir kız arkadaşımıza da saldırdılar. Okulumuzda bulunan devrimcilerin çoğunluğu kız arkadaşlar olduğundan faşistlerin baskısı sonucu bir çoğu kendi istekleriyle tasdikname alarak okuldaki ayrıldılar.

12 Mart günü okulun bahçesinde tekrar saldırıya uğradık. Dersten sonra bir faşist yanımıza gelerek okul cemiyet başkanı olduğunu ve bizimle anlaşmak istediğini söyledi. «Biz sizlerle hiç bir zaman anlaşamayız» deyince yanımızdan ayrıldı. Aynı gün faşistler sınıfa girerek bize karşı «Komünistler Moskova'ya» diye bağırmağa başladılar. Biz onlara «Biz hiç bir zaman Rusya'nın uşağı olmadık, çünkü Sovyet sosyal-emperyalizmi dünya kardeşliğini tehdit ediyor ve sömüren ikinci bir süper devlettir. Amerika'ya ne

kadar düşmansak ona da o kadar düşmanız» dedik ve «siz bize satılmış uşak diyeceğinize önce siz kime satılmışsınız onu öğrenin» deyince sınıfta birbirimize girdik. Bizimle anlaşacağını söyleyen faşist gelip onları dışarıya çıkardı.

Biz devrimciler yapılan baskılar karşısında hiç yılmadan mücadeleye vermeye kararlıyız. Her zaman halkımıza kötülüğü dokunan faşist zorbalara karşıyız olacağız.

Atatürk Lisesinde okuyan bir devrimci

DEVİRCİ ARKADAŞIMIZ FERİT UĞUR'U KAYBETTİK

Konya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi son sınıf öğrencisi Ferit Uğur'u bir trafik kazasında kaybettik. Ferit Uğur arkadaş, her mücadelede en ön safta yer alırdı. O, iki süper devlete, faşizme ve revizyonizme karşı mücadele etti.

Ölümünün ertesini dün 3 binin üzerinde bir topluluk, devrimci arkadaşımızın cenaze törenine katıldı.

SİVAS'IN İMRANLI KÖYÜNDE SIKIYÖNETİM SÜRÜYOR

Bizler Sivas'ın İmranlı köyündeyiz. Ortaokul ve lise talebeleriyle birlikte İzmir'de ölen

KEÇİÖREN LİSESİNDE FAŞİST BASKILAR

Bizler Ankara Keçiören Lisesinde okuyan devrimci öğrencileriz. Amacımız okuyup halkımıza faydalı birer kişi olmaktır. Fakat faşist saldırılar yüzünden okuyamayan bizler her gün faşistler tarafından tehdit edilmekteyiz. Hergün arkadaşlarımız dövülmekte ve okuldan atılmakta veya zorla taştiknameleri verilmektedir. Bizler halk çocukları olarak başka okullara gidememekteyiz, çünkü maddi durumumuz elverişsizdir. Ve bu bakımdan en yakın ve masrafsız olarak Keçiören Lisesinde okumak mecburiyetindeyiz.

Faşistler, devrimci arkadaşlarımızın üzerine iftira atmaktadır. Okulun önünde tabanca atarak bunları devrimci arkadaşlarımızın yaptığı şeklinde iftira yağdırmaktadırlar.

Okulun yöneticileri, faşistlerle işbirliği yapmaktadırlar. Örnek olarak okulda yapılan bir aramada bir faşistin üzerinde silâh olduğu herkesce bilindiği halde Okul Müdürü Selâhattin İssı bu durumu görmezlikten geldi.

Bizler ve bizim gibi 15 arkadaş faşist baskılara karşı koyduğumuz için okuldan atılmış durumdayız.

Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye!
Yaşasın Demokratik lise kavgamız!

Keçiören Lisesinden Devrimci Bir Öğrenci

Hüseyin Güzel'in cenazesini karşılamaya gittik. Ellerimizde «Ne Amerikan, Ne Rus», «Kattil Türkeş», «Bağımsız Türkiye» pankartları vardı.

Bunları gören İmranlı'nın faşizmin yanlarında yer alan kişileri, «Kürtler isyan yapıyorlar» diye Sivas'tan yardım istediler. Dört cemse asker geldi ve bazı talebelerle öğretmenleri alıp götürdüler. Bir öğretmen hâlâ tutukludur. Diğerlerini 24 saat sonra serbest bırak-

tiler. Ortaokul ve lisede askerî tertipleri ve İmranlı'da sıkıyönetim sürmektedir. Aynı zamanda Kürt vatandaşlar baskı altında. Köylerimizden toplanan askerler çekilsinler, çocuklarımız rahatça okusunlar. İmranlı'da bulunan bir grup halen gerici saftalar, mezhep kavgalarıyla halkı kışkırtmaktadır. Sivas İmranlı Köylüleri Adına Bir Grup Halk

AKŞEHİR ÖĞRETMEN LİSESİ OLAYLARI

Akşehir Öğretmen Lisesi'nde öğretim yılı başında, 14 yıllık okul müdürümüz Naci Doğan Turan, müdürlükten alınarak Kayseri'nin bir kasabasına ortaokul Türkçe öğretmenliğine, daha sonra da Ankara Etlik Ortaokulu'na sürüldü. Bunu okuldaki diğer devrimci ve taraf-sız yöneticilerin ve öğretmenlerin sürülmeleri izledi. Bunların yerlerine tümü faşist ideolojiye sahip kişiler atandı. Okul Müdürü Muzaffer Ünlü tam bir MHP militanı. Diğer öğretmenler ve yöneticiler de ülkücü, komando kişiler. Göreve başlar başlamaz kendi sapık düşüncelerinin propagandasına başladılar. Kendi düşüncelerinden olmayan öğrencilere zayıf notlar vermeye başladılar. Bu arada yöneticilerden güç alan faşist öğrenciler de devrimcilere saldırmaya başladılar. Okul müdürünün odası ve spor salonu taş, sopa ve zincirlerle dolduruldu. Herhangi bir kavga anında okul müdürü bizzat ülkücü öğrencilere zincir ve benzeri araçlar dağıtıyor. Ülkücü öğretmenler de devrimci öğrencilere zincirle saldırıyorlar. Fakat yine de devrimcilerle başa çıkamıyorlardı. Bu nedenle 23 Şubat 1976 günü devrimci öğrencilerden 13'ü okuldan kovuldular. Bu öğrencilerin okuldan kovulmaları üzerine, başta okul müdürü Muzaffer Ünlü olmak üzere diğer faşist öğretmen ve öğrenciler, devrimcilere saldırarak onları okula sokmamışlardır. 23 Şubat'tan itibaren hiç bir devrimci öğrenci okula alınmamıştır. Okula girmek istedikleri zaman ise, başta okul müdürü ve diğer öğretmenler olmak üzere faşist öğrencilerin taşlı, sopalı ve zincirli saldırılarına uğramışlardır. Polis de Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi burada da faşistlerle işbirliği yaparak devrimcilere saldırmıştır. Okula giremeyen 200'den fazla öğrenci, Akşehir'e dağılarak kahvelerde sabahlamışlardır. Diğer günlerde de okula girememeleri üzerine Konya'dan 25 kadar toplum polisi geldi. Ancak toplum polisleri de faşistlerle işbirliği yaparak devrimcilere saldırdı ve onların

okula girebilmeleri için hiç bir çaba göstermedi. Tam tersine girmelerine engel oldu. Bunun üzerine durum Akşehir Kaymakamı'na bildirildi. Akşehir Kaymakamı bizlerin «vatan haini» ve komünist olduğumuzu söyleyerek okula alınmayacağımızı, ülkücülerin haklı olduklarını, bu okulda okuyamayacağımızı, memleketimize gitmemizi belirtti. Daha da ileri giderek kız arkadaşlarımıza çeşitli hakaretlerde bulundu. Devrimci öğrencilerin kız arkadaşlarımıza göstererek «bunlar sizin kocalarımız mı?» gibi çirkin sözler söyledi. Bütün girişimlerimiz sonuçsuz kalınca, yiğit Akşehir halkı bizleri bağır-larına bastı. Bütün gereksinimlerimiz Akşehir halkının kurdukları çeşitli komitelerce karşılandı. Bir hafta kadar halkımızın yanında yaşadık. Halkımız devrimcilere sahip çıkarak faşistlere karşı olduğunu belgeledi. Faşistler lanetle anıldılar. Bir hafta kadar Akşehir halkının korkusundan şehre çıkamadılar, çıkamıyorlar da.

Okulda can ve eğitim-öğretim güvenliği kalmadı. Her an saldırılara uğruyoruz. Okul müdürü faşist olmayanları okuldan kovmağa devam edeceğini sık sık tekrarlıyor. Birçok arkadaşlarımız okulu terk ederek memleketlerine gittiler. Çünkü okula giremedikleri süre devamsızlıktan sayıldı ve böylece birçok devrimci devamsızlıktan sınıfta kaldı. Ayrıca sürekli olarak hakaretlere uğruyoruz. Okul MHP'nin yuvası haline getirildi. Atatürk rozetini bile takamıyoruz. Faşist öğretmenlerden not alamıyoruz. Birçok arkadaşımızın dosyaları onaylanmak üzere Bakanlığa gönderildi.

Son olarak şunları söylemek istiyoruz: Hiç bir baskı ve güç, biz devrimcileri halkımızın kurtuluşu ve özgürlüğü için verdiğimiz mücadeleden alıkoymaz. Zafer her zaman devrimcilerindir. Kahrolsun halkımızın düşmanları bir avuç azınlık! Kahrolsun faşizm ve zorbalı! Yaşasın halkımızın kurtuluş mücadelesi! Yaşasın demokratik eğitim mücadelemiz!

Akşehir Öğretmen Lisesi Öğrencileri Adına bir devrimci

HALKIN SESİ HAFTALIK DERGİ

- Sahibi: İLKER SÜMERKAN
- Sorumlu Yazı İşleri Md. FİKRET ULUSOYDAN
- Yönetim Yeri Çatalçeşme Sok. 46/11 Çağaloğlu - İstanbul
- Yazışma ve Abone Ad. P.K. 1112, Sırkeci - İst.
- Baskı: Özkan MAT.
- Abone şartları: Yurtiçi Yıllık 125 Altı Aylık 65 TL. Avrupa (Uçak) Yıllık 200 Altı aylık 100 TL.
- İlan şartları: Santimi 30 TL. Yayın İlanı: Çerçevesi 100 TL.
- İstanbul Dağıtım: FUAT BÜTE
- Türkiye dağıtım: Sabri Özakar

EGE VE BOĞAZLAR SOSYAL-EMPERYALİSTLERE KAPATILMALIDIR!

III
başka herhangi bir konuda olsun, Türkiye ile Yunanistan arasında hiç bir uzlaşmaz çelişme olmadığı görüşündeyiz. Bunun nedeni, her iki ülkenin de Üçüncü Dünyanın bir parçası olmalarıdır. Esas olan, Üçüncü Dünyanın bütününün süper devletlere karşı mücadelesidir. Bu mücadele içinde bazı özel noktalarda Üçüncü Dünya ülkelerinin kendi aralarında çıkabilecek anlaşmazlıklar ise, emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin bulanık suda balık avlamalarına meydan vermemek için, ilgili ülkeler tarafından barışçı yöntemlerle çözümlenmelidir.

Ege denizi de işte böyle bir anlaşmazlığın konusudur ve Türkiye ile Yunanistan'ın yapacakları şey, aralarındaki meseleye başka kimseyi karıştırmaksızın, şiddete ya da şiddet kullanma tehdidinde başvurmaksızın, karşılıklı görüşmeler yoluyla bir uzlaşmaya gitmektir. Yalnız Türkiye ve Yunanistan halklarının değil, bütün Üçüncü Dünya halklarının ortak dileği budur. Üçüncü Dünyanın ve özellikle Akdeniz ülkelerinin diğer bir ortak dileği de, ABD ve Sovyet donanmalarının, kendi kıyıları olmayan denizlerden geri çekilmesidir. Boğazlardan ve Ege'den geçerek Akdeniz'e, oradan da Atlantik'e açılan Sovyet donanması, hem Türkiye ile Yunanistan'a, hem de bütün Orta Doğu, Güney Avrupa, hattâ Batı Avrupa ülkelerine yönelmiş bir tehdittir. Bu nedenle Türkiye ile Yunanistan, Sovyet filosuna geçiş kolaylıkları tanıyan bir çatışmaya girmek yerine, bu geçiş imkânını ortadan kaldırmak için birleşmelidirler. Özellikle Türkiye, Boğazlar konusunda en ufak bir tâviz vermemeli, Montrö Anlaşmasının süresi dolar dolmaz bütün yabancı savaş gemilerinin Boğazlardan geçiş hakkına derhal son vermelidir. Ne Karadeniz ülkelerinin Akdeniz'e açılması, ne Akdeniz ülkelerinin veya ABD'nin Karadeniz'e geçmesi, savunma ihtiyaçlarının bir icabı değildir. Tam tersine, saldırganlığın ve yayılmacılığın bir ifadesidir. Türkiye düşmanlarını doğru tesbit etmeli, hiç bir saldırgan alet olmamaya dikkat göstermelidir.

Yurdumuzdaki üslure de, topraklarımızın burnudibinden vızır vızır geçip giden saldırgan savaş gemilerine de tahammül ettiğimiz, yeter artık! Halkımızın Boğazlar ve Ege konusunda uygulanmasını istediği tedbir, Lenin'in 1922 yılında dile getirdiği şu ilkenin başkası değildir:

«...Programımız, Boğazların barış zamanında olsun, savaş zamanında olsun bütün savaş gemilerine kapatılmasını içermektedir.» («Observer» ve «Manchester Guardian» gazetelerinin muhabiri Michael Farbman ile konuşma», Toplu Eserler Cilt 33, s.392-400)

II
temin edebilecekler, bir taşla iki kuş vurmuş olacaklardır. İşte Sovyetler Birliği, bugün bu yüzden ülkemiz üzerindeki iktisadî, siyasi ve diplomatik taarruzunu yoğunlaştırmaktadır.

MC iktidarının Yunanistan'a karşı Sovyet desteği sağlama yolundaki girişimleri, sadece Ege'den geçiş hakkını Türkiye'nin tanıyabileceğini imâ etmekle kalmamaktadır. Boğazlar üzerindeki egemenliğimizi teminat altına alan, ancak öte yandan yabancı savaş gemilerinin barış zamanında Boğazlardan geçmesine imkân veren Montrö Anlaşması, 1976 Haziranında sona eriyor. Günaydın gazetesinin bildirdiğine göre «Dışişleri Bakanlığı yetkilileri», Sovyetlerin Ege'de Türkiye'yi desteklememesi halinde «Sovyet gemilerinin Marmara ve Boğazlardan geçmesi konusunda» da «eskisi kadar hüsnüniyetli ve hayırhah davranılmayacağını», «zorluklar çıkarılabileceğini» ifade etmişlerdir. Demek ki MC iktidarı, Boğazlar üzerindeki egemenliğimizi dahi Sovyet yöneticileriyle pazarlık konusu yapabilmekte; Yunanistan'a karşı Türkiye'nin desteklenmesi halinde Sovyet savaş gemilerinin geçiş kolaylıklarının devam edeceğini, sosyal-emperyalistlere vaat etmektedir!

Yunanistan'ın ülkemiz üzerinde hiç bir hegemonya iddiası yoktur. Oysa dünya hegemonyası için mücadele eden iki süper devletten biri olarak Sovyetler Birliği, hem Türkiye, hem Yunanistan, hem de bütün Akdeniz ve Orta Doğu bölgesi üzerinde tahakküm kurmaya çalışmaktadır. MC iktidarının, Boğazlardan, Marmara'dan ve Ege'den geçmelerine kolaylık göstermeyi düşündüğü savaş gemileri, doğrudan doğruya Türkiye'nin bağımsızlığını tehdit etmekte; Akdeniz'de patlak verecek her olaya Sovyet menfaatleri doğrultusunda müdahale etmek için fırsat kollamaktadırlar. Ülkemizin bağımsızlığını zedeleyecek tedbirleri kendi elimizle almak; egemenliğimizin ve millî haklarımızın en büyük düşmanı olan Sovyetler Birliği'ne kapılarımızı açmak - MC iktidarının izlediği millî ihanet siyaseti budur.

**ÇATIŞMAK,
SOSYAL-EMPERYALİSTLERİN;
BİRLEŞMEK,
ÜÇÜNCÜ DÜNYANIN LEHİNE DİR**

Türkiye'nin Ege Denizi, Boğazlar ve Yunanistan konusundaki tutumu, MC iktidarının tutumunun tam tersi olmalıdır. Yunanistan'ın Ege'deki karasularını ve iktisadî yetki alanını tek tarafı olarak genişletmek istemesi, şüphesiz haksız bir tavidir. Bununla beraber biz, deniz hukuku konusunda olsun,

I
Üçüncü Uluslararası Deniz Hukuku Konferansının geçtiğimiz hafta içinde New York'ta başlamasıyla birlikte, Ege Denizi üzerindeki Türk - Yunan çatışması da yoğunluk kazandı. İki süper devletin deniz ağılığına karşı çıkan Üçüncü Dünya ülkelerinin bu konferansta talep ettikleri 12 millik karasuları ve 200 millik iktisadî yetki alanları, geniş denizler için geçerlidir. Ege Denizi ise dar ve adalarla doludur. Yunanistan, geniş denizler için geçerli olan ölçü ve kavramları buraya da aynen uyguladığı ve bütün adalarının etrafında 12 mil genişlikte karasuları yarattığı takdirde, Türkiye'nin ulaşım hakları olsun, balıkçılık alanlarından ve denizdibi kaynaklarından yararlanma olanakları olsun, önemli ölçüde kısıtlanacaktır. Daha da kötüsü, bu durum, tam da iki süper devletin Doğu Akdeniz'deki mücadelesinin şiddetlendiği ve Ege'nin stratejik öneminin giderek arttığı bir sırada, iki Üçüncü Dünya ülkesi olan Türkiye ve Yunanistan arasındaki ilişkilerin daha da bozulması tehlikesini yaratmaktadır.

**MC'NİN TUTUMU,
MİLLİ MENFAATLERİMİZE AYKIRIDIR**

MC iktidarının bu konuda takındığı tavır ise, Yunan hükümetinin hatâli tutumunun üzerine tuz-biber ekmektedir. Hükümet, Ege Denizinde peşpeşe düzenlenen askerî manevralarla gövde gösterisinde bulunarak, Yunanistan'a tehdit yoluyla boyun eğdirmeye çalışıyor. Son günlerde, Yunanistan'ın karasularını 12 mile çıkarmasını «savaş sebebi» sayacağımız yolundaki haberler, gitgide artıyor. MC iktidarının bu siyasetinde kimlere sırt dayamayacağını, Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu'nun 16 Martta verdiği bir demeç, şu sözlerle açıklamaktadır:

«Ege Denizinin kapalı bir deniz haline getirilmesi, Türkiye için olduğu kadar Karadeniz ülkeleri için de hayati önem taşır. Açık bir denizin kapanmasından zarar görecektir bütün denizci ülkeler, Ege Denizinin ve benzeri denizlerin özelliklerini hesaba katan bir çözüm şeklini savunmak zorundadırlar.»

Bu sözlerin ardında yatan gerçek şudur: Bugün Sovyetler Birliği, Orta Doğu ve Güney Avrupa üzerindeki baskısını sürdürebilmek için, Akdeniz'de güçlü bir donanma bulundurmaktadır. Bu donanmanın Karadeniz'de başlayan ikmal hatları, Boğazlardan ve Ege'den geçerek Akdeniz'e ulaşmaktadır. Boğazlardan geçiş, sadece Türkiye'nin egemenliğindedir. Bu yüzden Sovyetlerin Türk hükümeti ile iyi geçinmesi gerekir. Türkiye'nin Ege'de de bir deniz alanı bulunursa, Sovyetler Türkiye'yle ilişkilerini geliştirerek hem Boğazlardan, hem de Ege'den geçiş hakkı

AHMET YAĞMUR

YURTSEVERER BASIN

KAMPANYA DEVAM EDİYOR

Tanju Cılızoğlu, Seçkin Cılızoğlu, Gül Evrin, Sinan Demirdöğen, Hayati Asilyazıcı, Seçkin Sümer, Defne Behramoğlu, Erol Bayrakdar, Osman Tokcan, Burçak Evren, Sennur Sezer, Can Yücel, Atilla Özkırımlı, İrfan Yalçın, A. Kadir, Ayhan Bozfi-
rat, Lütfi Kaleli, Mustafa Balel, Aziz Nesin, Ataol Behramoğlu, Tahir Abacı, Osman Şahin, Ülkü Tamer, Yavuz Özkan, İsmet Soydan, Nihat Soydan, Turgut Çeviker, Sami Güçlü, Mehmet Güreli, Ahmet Soner, Erdem Kıral, Paşa Gündoğdu, Tonguç Yaşar, Meral Simer, Macit Koper, Levent Yılmaz, Erdoğan Tuncel, Yavuzer Çetinkaya, Latif Özalp, Ü. Deniz, T. Deniz, Vecdi Sayar, Oktay Sözbir, Vasif Öngören, Ali Laygun, Meral Taygun, Güler Ökten, Ali Saif Özdamar, Dilek Uzman, Mutlu Parkan, Nurettin Şen, Belkis Taşkeser, Aydın Işık, Osman Ertuğ, Atilla İnal, Berke Armay, Hüseyin Kıvanç (Eylem Yayınları), Abdullah Akçan, Bahri Gökçek, Sevil Şahin, Hüseyin Akdağ, Lokman Şahin (ABC Yayınları), Şadi Samer, Halide Özerden, Nuri İyem, Napsip İyem, Gaziantep Halkla Yardımlaşma ve Kültür Derneği adına Ahmet Killi, Sosyalist Parti adına Sekreter Serdar Öztimur, Türkiye Birlik Partisi Gaziantep Şubesi adına Yönetim Kurulu üyesi Ali Can, Devrimci Kültür Derneği Gaziantep Şubesi adına Başkan Hanefi Dalyan, Okay Gönensin, Kemal Özer, Oktay Akbal, Tarık Dursun K., Adnan Özyalçın, Ali Sirmen, Ara Güler, Berke Armay, Necati Cumalı, Kemal Sülker, Arslan Başer Kafaoğlu, Muzaffer Buyrukçu, Mehmetcan Köksal, Nihat Behram, Ender Erenel, M. Deniz, Alp Kuran, Oğuz Makal, Sami Güçlü, Turgut Çeviker, Numan Esin, Vecdi Sayar, Mengü Ertel, Hayati Asilyazıcı, Nail Satılğan, Adnan Eksigil, Bilent Tanör, Halil Divitlioğlu, Bilent Girgin, Gülizar Koray, Ahmet Çakmak, Örsan Öymen, Nilgün Tarkan, Özdemir Nutku, Cem Karaca, Metin Altıok, Füsün Altıok, Osman Çobanoğlu, Ahmet Kahraman, Adil Özkol, Emel Nalbant, Azmi Arna (Yol Yayınları), Gözlem Yayınları, Hasan Özkan, Asuman Göktürk, Mehmet Arkış, Enver Nalbant, Alaeddin Ulus, Halil Yatarkalmaz, Teoman Ulusoy, Ş. Ercan, Ülkü Düzel, Ramazan Çatık, Memduh Balban, Enerji Tuncer, Ekrem Dündar, Halil Bayor, Niyazi Akar, Eşref Turan, Abdullah Yılmaz, Yaşattin Ayna, Mehmet Uçar, Ahmet İyison, Yüksel Bayar, Mehmet Günday, Ali Adıyaman, Recep Eser Öztürk, Mucize Öztürk, Yılmaz Okyay, Emel Okyay, Seyfettin Tutan, Kabil Konyalı, Erdoğan Yemene-
neci, Muhammet Çulfer, İsmail

(soyadı okunamadı), Mustafa Aksu, Ahmet Dündar, Ekrem Adıyaman, Ramazan Adıyaman, Cemal Çelik, Nihat Gül, Muharrem Çetin, Ahmet Gökçük, Fikret Akseki, Bahattin Kara, Mehmet Ali Tabak, Ahmet Çelik, Necati Akseki, Halit İçser, D. Ali Cerit, İsmail Uzun, Nazmi Ünal, Durmuş Bayraktar, Hüseyin Yalçın, Turgut Yazar, Bayram Ali Ünal, Mehmet Yazar, Atay Sezer, Yılmaz Ekiz, Yaşar Aydın, Bayram Satılmış, Hasan Ekiz, Ömer Çelik, Ferat Karan, Ramazan Cerit, Osman Tabak, İbrahim Duman, Cengiz Yalçınkaya, Ahmet Yuvacı, Şirzat Akseki, Faruk İşcan, Mehmet Ali Akseki, Mehmet Yavaş, İbrahim Ünal, Başram Ali Nazlı, Aydoğan Becit, Mete Savaş, Kerim Tepedağ, İsmail Özyemen, Metin Şenoğlu, Ahmet Asar, Feridun Narin, Oktay Öcal, Mesut Tepedağ, Kaya Gür, Muharrem Yorgancı, Mehmet Aldemir, M. Turgay Ceylan, Cafer Kavak, Turgay Öner, Ahmet Koca, Sacit Uğen, Nuri Kartoğlu, Özalp Yüksel, Mehmet Kuru, Ali Kuru, Müjdat Tokdemir, Günay Memeroğlu, Şahin Kurtoğlu, Şamil İter (Toprak-İş Sendikası Başkanı), Hüsnü Ovacık, Resul

Göl, Hüseyin Atar, İsmail Doğan, Mehmet Emin Özdemir, Yusuf Kemer, Mehmet Ateş, (adı okunamadı) Yılmaz, Mehmet Kınık, Cafer Altay, Yusuf Özçetin, Mehmet Öncü, Süleyman Aydeniz, Mustafa Özer, M. Hanefi Yılmaz, Besarlet Alkaya, İsmail Özgül, Yalçın Özertürk, Mustafa Sönmez, Hüseyin Aysal, Nihat Çarhacıoğlu, Mehmet Berker, Abdullah Soner, İbrahim Makas, Cengiz Tülbek, Haydar Türegün, Kenan Öztan, Mustafa Dural, Metin Kaya, Osman Toker, Mustafa Uslu, Öner Bozkurt, Şefik Bulok, H. Evrensel, H. Yapağılı, H. Girit, Z. Güven, T. Kurt, F. Girit, U. Ufuk, N. Ülker, M. Demirci, Fevzi Dağdeviren, Bayram Yurtçık, M. Cemil Özen, İzzet Uludağ, Mehmet Sür, Mehmet Zeyrek, Levent Onay, Ali Zeytinlu, H. Erdoğan, Ülker, Zekeriyâ Erdiç, Eyüp Savaş, Necdet Altan, İlker Akıç, Hikmet Başkurt, Hamza Bozortan, Özçelik Pakman, Talp Alkan, Ahmet Berberoğlu, Halil Abonoz, Yusuf Döne, Nuri Koçak, Sıtkı Başoğlu, Sadık Delipinar, Hasan Konakus, Tuncer Ergül, Akın Çolak, Burhan Kılıçaslan, Ali Osman İnce, Yahya Akyel, Ke-

Dergimize ve diğer yurtsever basına yapılan baskılar protesto edilmektedir. Protesto kampanyasına birçok yerlerden çok sayıda imza gelmektedir. Bu imzaların sayısı, bu hafta gelen 811 imza ile birlikte 2000'e yaklaşmıştır. Dergimize gelen imzaların bir kısmını daha yayınlıyoruz.

malettin Biber, Gökçen Biber, Burhan Biber, Yaşar Atak, Necati Ero, Feyza Kocatürk, Dinçer Cengiz, Mehmet İnce, Zehra Kara, Ali Özdeş, Zafer Atak, Sinan Budak, Hüsnü (soyadı okunamadı), Sadık Dedeoğlu, Mustafa Kavak, Abdullah (soyadı okunamadı), İbrahim Mehmet Çakmak, A. Kadir Kasımoğlu, Ahmet Kartalkanat (AkDer Başkanı), Hüseyin Yeşilyurt, Ali İhsan Gülbaş, Hacı Ali Kutlu, Atilla Kanbir, Mehmet Rüzgâr, Haydar Uğur, Recep Boz-yiğit, Hasan Çetin, Osman Sönmez, Hüsnüye Çetin, Sami Yiğit, Hatice Gültaş, Kerim Özbilen, Aziz Kabayel, Gürkan Barutçu, M. Tanju, Meral Şafak, Taner Topçu, Hüseyin Uraz, Kasım Afşin, Ayşe Afşin, Armağan Özgiray, Birsen Özgiray, Saadet Yılmaz, Mehmet Nacar, Hüseyin Fırat, M. Ali Aydoğdu, Ahmet Fırat, Cahit Yağcı, Turgut Ertemel, Hasan Basık, Mahmut Ekmekçi, Kenan Alhas, Mahmut Bilgeç, Rasim Taşkıran, Nurettin Demirbağ, Yusuf Balcı, Mustafa Karataş, Ertan Demirbağ, Cihat Yıldız, Ahmet Mutlu, Mustafa Balaban, Afıtap Mercan, Haydar Bolak, Nihat Çarhacıoğlu, Veysel Saydar, Ender Kılıçkaya, Hüseyin Şahin, Asgar Emiroğlu, Tarık Kutan, Ömer Günbey, Birkan Yakan, Mehmet Ödevci, Gurur Baran, Memet Türkan, Ayşe Özsü, Ö. Faruk Erbil, Erdeniz Erbil, Bahriye Değer, Sevinç Değer, Yunus Şirin, Zeki Er, Nalan Ümit, Ayçe Kan, Muhsin, Süleyman İpek, Engin Cenççi, Selahattin Erçetin, Muzaffer Tek, Nermin Özsü, Mustafa Karaca, Abdülkadir Uludağ, H. İbrahim Kılıç, Aysun Atalay, Yücel Aslan, Fatma Veysel, Mustafa Gedik, Hacı Köksal, Adem Çabuk, Halil Hamurcu, Celal Turgut, Hüseyin Cezydilek, (Karapınar Mahallesi Muhtarı, Ankara) Adem Yalçın, Ahmet Bıyıklı (Ankara Belediye Meclisi Üyesi), Destan Kırıcı (Ankara Belediye Meclisi Üyesi), Abidin Kılıç, Seyit Karacaoğlu, Binali Doğan, Ali Esin-kuş, İsmet Ayanoğlu, Ferhat Benli, Hasan Çodan, Şükrü Demirağ, Kerim Tayanç, Mehmet Akbulut, Ömer Yalçın, Ali Kes-kinkaya, Ali Kemal Başaran, Niyazi İncegeliş, Bilal Yenilmez, İlyas Göçmen, Metin Dede, Nazım Ata, İsmet Çağlak, Atif Eli-açık, Serdar, Albayrak, Ayhan Toygarlar, Hüseyin Kahraman,

Namik Varol, Haluk Ünal, Emine Aydın, Tevfik Çerçioğlu, A. Angün, Y. Gümüş, Murat, Şerife, İsmail, Belgin, Nazmiye, Tarkan, Hasan Bakıcı, Cengiz Tercan, Seher Tercan, Cengiz Çetin, Necmettin Akalın, Yusuf Avcı, (okunmayan bir isim), Oya Ün, Ömer Altıntaş, İsmail Sözer, Nafiye Ağcoer, Niyazi Çelik, Özgen Seçkin, Ahmet Gürbüz, Ayşe Özdoğan, Ayben Özak, Bekir Gül, Ali Gülbahar, Özden Özkan, Adnan Kılıçoğlu, Nesrin Akdoğan, Hasan Karahan, Necati Taş, Hasan Değer, Tülay Koçoğlu, Ayşe İnceoğlu, Tuğrul Tarhan, Bülent Taşdemir, Gülay Karaman, Hülya Yalçınkaya, Timuçin Özçelik, Doğan Işık, Nurettin Ertuğrul, Övül Sabuner, İdil Saguner, Vedat Şahin, Turgay Şahin, Nevzat Kıvılcım, Hanife Polat, A. Ekber Doğan, Ömer Hançer, Şener Keleş, Ayten Gür, Derviş Sevin, Ali Şengül, M. Ali (soyadı okunmadı), Hıdır Ünlü, Filiz Uzman, Müyesser Yazaroğlu, Merih Kaymaz, Ali Adımcı, Esin Karaoğlu, Şule Eroğlu, Sezgin Alpay, Ayşe Altınsoy, Hüseyin Korkmaz, Vasfi Işık, Ali Can, Hüseyin Işık, Cem Kutluğün, Hamdi Akseki, Kamber Oğuner, Alaattin Ağcaer, Şuna Yıldırım, Sevil Pesen, Meral Maden, Hıdır Şenol, Ali Gedik, Mehmet Küçüksümbül, Mustafa Miray, Gülten Ergün, İlhan Gündüz, Canan Öçkoymaz, Mehmet Uçar, Mustafa Yaprak, Ahmet Özkayar, Süleyman Miçoğulları, Fahrettin Göktürk, Pınar Peser, Sakine Tatar, Şerif Şenyurt, Mehmet Şenöz, Gürkan Can, Yurdağül Badem, Feruza Yavuz, Hacer Yavuz, Erdoğan Dede, Hikmet Sadi, Mustafa Bay, Dursun Kılıç, Yusuf Güngör, Sevhan Karıcı, Fatma Akar, M. Bülent Yaman, Zaliha Bay-

Yayınevleri ve dergiler ilerici basına yapılan baskıları protesto ediyor

Devrimci ve yurtsever basına yapılan baskıların iyice yoğunlaşması karşısında, 20 Mart Cumartesi günü TMGT binasında 21 yayınevi, dergi ve ajans temsilcisi bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda, basına yapılan baskıları protesto etmek üzere bir basın toplantısı yapmak ve afiş hazırlamak kararına vardılar. Toplantıdan sonra yayınlanan, Ankara ve İstanbul'dan 57 yayınevi, 19 dergi, 8 dağıtım evi, 7 kitabevi ve bir plak şirketi olmak üzere 92 kuruluşun imzaladığı basın bildirisinde, ilerici basına yapılan baskılar anlatıldıktan sonra şöyle denmektedir:

«Biz, aşağıda imzası bulunanlar, bu baskılar karşısında susmanın daha fazla baskıya yol açacağına inanıyoruz. Düşünce ve basın özgürlüğüne yöneltilen bütün baskıları protesto ediyoruz. Bu baskılara karşı birlik ve dayanışma içinde olduğumuzu halkımıza duyuruyoruz. Demokrasiden yana olan herkesi, demokrasi düşmanı saldırılara karşı düşünce ve basın özgürlüğünü savunmaya çağırıyoruz.»

Ayrıca, HALKIN SESİ, Halkın Kurtuluşu, Devrimci Gençlik dergilerine ve TÜR-DA dağıtım şirketine yapılan baskıları protesto etmek üzere girilen bu olumlu dayanışma hareketinin daha da genişletilmesini ve süreklilik kazanmasını öneren ilerici yayınevleri, hızla bir Yayıncılar Derneği kurulması için de harekete geçtiler.

Kitap Düşmanlığının Derecesi TÜR-DA DAĞITIM ŞİRKETİ SAHİBİ ISIK SONER TUTUKLANDI

Dergimizin dağıtımını yapan TÜR-DA adlı şirketin polis tarafından basıldığını ve sahibi Işık Soner ile iki müşterinin gözaltına alınmış olduğunu daha önceki sayılarımızda duyurmuştuk.

8 gün gözaltında kaldıktan sonra Işık Soner Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından yasak yayın yoluyla 142. maddeyi ihlalden tutuklanmış ve Sağlıkçılar Cezaevine götürülmüştür. Yurtsever yayınlara el sürülmesini dahi yasaklamaya kalkan bu tutum, MC iktidarının nasıl bir kanunsuzluk içinde bulunduğunu göstermektedir.

A ÖZGÜRLÜK!

ram, Sengül Atay, Jale Çol, Seherban Aksüt, Aliye Yörük, Süheyla Dal, Lale Çol, Behçet Kırmızısel, Nuhin Çakır, Hasan Başçılar, Ali Atahay, Seyfi Şimşek, Temo Mirxo, Murtaza Vural, Cahit Barın, Hasan Günyol, Ayşe Dönmez, Namık Özcan, Serdar Elçi, Bülent Varlık, Fethi Uygur, Hakkı Yazıcı, Mehmet Tanju Akad, Ahmet Kurt (Sosyal-İş Sendikası), Balı Polat, Metin Bapir, Fatma Türkoğlu, Tuğrul Turhan, Ahmet Ünal, Veyisoğlu, Ali Kumbasar, Kadir Kavak, Sedat Tongur, Aliye Coşkun, Meral Erkan, Dilek Kuş, Haşati Dinger, Abdi Korkmaz (Kapferx-İş Sendikası Genel Sekreteri), Kadir Özkan, (Sendikacı), Hasan Kalem, İsmail Demirhan, Yılmaz Okan, Muharrem Çelik, Derviş Özey, Talip Alan, Timur Erdoğan, Kadir Eti, Derya Küçüklerden, Hüseyin Piyekli, Abbas Çalışkan, Metin Coşkun, Zuhâl Arat, Betül Baba, Naci Alan, Belma Akbulut, Tayfun Özacar, Emel Kaya, Mustafa Baskın, Ali Alim, Erdal Kenter, Selim Şahin, Hasan Şiş, Halise Töker, Necla Tuncel, Süheyla Solak, (okunmayan bir isim), Ayşe Arslan, Adil Öz, Mehmet Özenc, Alper Özer, Nurettin Ekin, F. Erbek, Çınar Yazıcı, Salih Karakaş, Kemal Ataman, Caner Uçar, Fikret İnçe, Yusuf Öztürk, Cumhur Has, Hüseyin Çelik, Adil Gölgeioğlu, Abdullah Yılmaz, Rüstem Kurtoğlu, Fatih Heçal, Şahin Şahinoğlu, Ali Ulusoy, Muhlis Öztörün, Baki Demirlek, Erdoğan Demirağ, Mehmet Özgüneş, Mansur Sönmez, Cengiz Şen, İbrahim Küçükkuş, Tahsin Poyraz, İsmail Eskenci, Ahmet Aksoy, Hayri Demir, Mahiye Şahin, Yusuf Şahin, Yücel Ufuktepe, Kemal Serdar, Yüksel U-

faktepe, Rıza Ufaktepe, Hasan Alkan, Lütfi Gürey, Hüseyin Işık, Mehmet Candoğan, Armağan Anar (TUMAD-DER Başkanı), Osman Parlak, Hüseyin Özdoğan, Muharrem Aydoğu, Bedrettin Yıldız, Nuri Çolakoğlu, Halil Yapağılı, Sevim Kamışlı (TBP Kadın Kolu Başka-

nı), Ali Aslandoğan, Ali Karacam, Gazi Çakır, Asım Kaynak, Mustafa Çalkan, Korkmaz Polat, Nurettin Yıldırım, Haydar Yılmaz, Kemal Demirbey, Niyazi Kovacı, Musa Susoy, Taman Gökçeli, Cemal Öznur, Ünal Yılmaz, Bahri Kılınç, Ali Aydoğu, Kemal İnci, Erdal Ka-

mışlı, Selim Dalkılıç, İsmail Yıldırım, Adem Yağbasan, Ali Yaşar, Ömer Faruk Toprak, Mehmet Cengiz, Rüknü Çöban, Ayçe Çöban, Öcal Özbek, Cuma Dal, Süleyman Karabulut, Turan Bulut, Şeyho Bulut, Özcan Öztürk, Cuma Türkmen, Erhan Şahin, Cuma Kara, M. Ali Yil-

maz, Hüseyin Akpınar, Muhammer Durmaz, Naim Canlı, Yusuf Metin, Cemal Karabük, Halil Karabıyık, Hüseyin Doğan, Fikri Erđinç, Hüsnü Karakuş, Abbas Metin, Semih Korumay, Aydın Cumalı, Kaya Şimşek, Yalçın Özerden.

Dergimize yapılan baskılar Almanya'da protesto ediliyor

13.3.1976 Cumartesi günü B. Almanya'nın Hannover şehrinde, tutuklu Türkiyeli devrimcilerle ilgili bir toplantı yapıldı.

Toplantıya katılanlar HALKIN SESİ dergisine yapılan faşist saldırıları şiddetle mahkûm ettiler. Toplantı sonunda Alman ve Türkiyeli devrimciler bu saldırıyı mahkûm ettiklerini belirten bir mesajın HALKIN SESİ dergisine iletilmesini istediler.

Mesaj şöyledir:

«Biz, Hannover kentindeki gösteriye katılanlar olarak, HALKIN SESİ bürosu ve matbaasına yapılan saldırıyı şiddetle protesto eder ve bu derginin zorla götürülen iki görevlisinin derhal serbest bırakılmasını talep ederiz. Biz, bu faşist davranışı Batı Almanya'da tanıtmak için elimizden gelen her şeyi yapacağız.»

Yurt dışında yayınlanan YILDIZ dergisi de HALKIN SESİ'ne yapılan baskıları protesto etmiş ve bütün Türkiyeli dev-

rimcileri göreve çağırmıştır. YILDIZ dergisinin çağrısı şöyledir:

«HALKIN SESİ gazetesi 26 Şubat 1976 tarihinde, matbaada basıldığı sırada polis saldırısına uğradı. Bu kanunsuz saldırı Türkiye'de protesto ediliyor. HALKIN SESİ'ne karşı girişilen saldırıları yurt dışında da protesto etmek görevlerimizdendir. HALKIN SESİ'ne yapılan baskıları kamuoyuna duyururken, Avrupa kamuoyunun dikkatini ülkemizdeki faşist zulme çekmeyi ihmal etmeyelim. Bunun için;

1. İlişkide gönderilen bildiriye çevremizdeki basına ulaştırılmı, çoğaltıp dağıtılm. Almanya dışında bulunanlar bu bildiriye buldukları ülkenin diline çevirmelidirler.
2. İmza kampanyaları açalım. İlişkide gönderilen imza listelerini doldurduktan sonra postalayalım.
3. HALKIN SESİ gazetesine dayanışma mektupları yazalım. HALKIN SESİ'ni maddî bakımdan da destekleyelim. Bulduğumuz her yerde bağış kampanyaları açalım.»

İZMİR DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ BİR İŞÇİYE 4 YIL CEZA VERDİ

İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi, komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle Halil İbrahim Çöban adlı bir işçiyi 4 yıl 2 ay ağır hapis cezasına çarptırmıştır. İbrahim Çöban haftalık AYDINLIK dergilerini taşırken, bir faşistin ihbarı üzerine yakalanarak, DGM'de yargılandı.

Kanunsuz bir kuruluş olan DGM'nin bu son kararı, bu mahkemelerin basın özgürlüğü için ne kadar büyük bir tehdit olduğunu bir kere daha göstermektedir. Tamamen kanunsuzluğa batmış olan bu mahkemeler, bir yayın organını bir yerden bir yere taşımayı dahi suç sayabilmektedirler.

YURTSEVER BASIN

DERGİMİZİN, BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNE SALDIRILAR VE BASIN MENSUPLARINA UYGULANAN İŞKENCELER KONUSUNDAKİ SORUŞTURMASI

Bu sayfalarda yayınladığımız demecilerin büyük bir kısmı, çeşitli aydınların, yazarların, demokrat ve yurtsever kişilerin Halkın Sesi'nin sorduğu iki soruya verdiği cevaplardır. Dergimiz muhabirlerinin ilettikleri soru metninde, ilk önce gerek dergimize, gerekse Halkın Kurtuluşu ve Devrimci Gençlik dergilerine yapılan baskılar ve yurtseverlere uygulanan işkenceler anlatılmakta; daha sonra şöyle denilmektedir:

- 12 Mart'ın beşinci yıldönümünü yaşadığımız şu günlerde, basına ve insan haklarına yönelen bu baskıların yoğunlaşmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Faşist baskılara karşı mücadelenin daha da geliştirilmesi için sizce neler yapılmalıdır?

SADUN AREN: «EMEKCİ SINIFLAR HER GEÇEN GÜN UYANIYOR»

1. Anti-demokratik uygulamaların ve insanlık onuruna yaraşmayan işkence yönteminin yoğunlaşması, egemen çevrelerin telâş içinde olmalarının bir göstergesidir. Telâşın nedeni, işçi ve emekçi sınıfların hergün gelişen uyanışıdır, memleketin kaderinde söz ve karar sahibi olmak istemeleridir. Ama, elbette ki, bu uyanış baskı ve insanlık dışı işkence uygulamalarıyla önlenemeyecektir.

2. Faşist baskılara karşı mücadelenin etkisini artırmanın yolu, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi ve ilerici sınıf ve tabakaların, birlik ve beraberliğini sağlamaktır. Bu, hiç değilse demokrasiyi savunmak konusunda gerçekleştirilmelidir.

YAŞAR KEMAL: «SİZ CİNLERİN KÜLAHINA ANLATIN BÖYLESİ DEMOKRASİYİ»

Türkiye bugün dağbaşı yasalarıyla yönetiliyor. Ne Danıştay kaldı, ne Anayasa ortada. İşkenceler, insan öldürmeler aldı yürüdü. Bu eylemler faşist uygulamalarının da ötesindedir. Ulusumuz büyük bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Türkiye'de hiç bir zaman demokrasi gerçekleşmedi. Yasalar, Anayasalar yapıldı, ama aldırın olmadı. Yöneticiler o yasaları kendi çıkarlarına göre uyguladılar. Bugünlerde de yasadışlıkların uzantısıdır. 141-142'nin olduğu bir ülkede kim ne derse desin demokrasiden söz edilemez. İsteddiği kadar demokrasi olsun, istediği kadar demokrasi lafı edilsin, istediği kadar parlamento olsun, 141-142'nin olduğu bir demokraside 12 Martlar olur, bir takım güçlerce Anayasa iptal edilir ve Anayasayı iptal edenler Anayasa ihlâl edilmiştir diye karaküsi hükümlerle delikanlıları asarlar, bundan da hiç bir ceza görmezler, sonra da demokrasisi... Siz cinlerin külâhına anlatın böylesi demokrasiyi.. Bugün olup bitenler zincirin en yoğun halkasıdır, 12 Mart yasadışlığının uzantısıdır. Türkiye'de 12 Mart bugünkü yöneticilerce gerçekleştirildi, tam tersi bir yönde gösterilmesine karşın, 12 Mart bugünkü yöneticilerce de daha ağırlaştırılarak sürdürülüyor. 12 Martta olan her şey bugün de yöneticilerce uygulanıyor. Artıp eksilmeyerek... Yalnız, 12 Martta bu kadar çok, böylesine pervasız insan öldürülüyordu.

1 — Türkiye bir ölüm kalım savaşı veriyor. Dağbaşı yasalarıyla yönetilen bir ulus uzun süre ulus olma niteliğini sürdürmez: Bu da insanın, ulusların kesin yasadışı Türk ulusunun büyük tehlikeye dikkatini çekmeliyiz. Ölümle, yıkımla karşı karşıya kalmış bir ulus kendini koruyabilir, daha vakit geçmemişse.

2 — Bütün Anayasal kuruluşlar bir araya gelip eyleme geçmeli.

3 — Bütün sosyalist kuruluşlar, yasadışlığa karşı, birleşmeli. Sosyalistler bir araya gelebilirlerse yasadışlığa karşı eyleme toptan, eksiksiz geçebilirlerse, ulusun ana güçlerini yanlarında bulurlar.

4 — Dağbaşı yasalarının uygulanmasının bir ulus erinde gecinde yok edeceği, bunun büyük insanlık deneyleriyle kesinkes öğrenildiğini, işçilere, köylülere söylersek Türkiye felâkette kurtulabilir. Yoksa gitti gider, sen sa ben selâmet... Dünyada çok çok ulus mu var, diyorsunuz var var, bunu herkes biliyor.

Hiç abarttığımı sanmıyorum, dünya, öyle sanıyor ki, şimdilerde, hiç bir yerde böyle dağbaşı yasalarıyla yönetilmiyor.

MUSTAFA TİMİŞİ: «DEMOKRASİDEN YANA OLANLAR ORTAK MÜCADELE VERMELİDİR»

Türkiye'nin ekonomik, siyasal, sosyal durumuna egemen gerici güçler (ABD emperyalizmi ve yerli işbirlikçileri olan tekelci sermaye kesimi, toprak ağaları, tefeci bezirgan sermaye ve bu düzenden çıkarı olan unsurlar) giderek gelişen devrimci uyanış karşısında büyük rahatsızlık ve telâş içinde çırpınmaktadır. Bu güçler ülkemizin siyasal yönetimine de bütün ağırlığını koymuş olan güçlerdir. Halkımızda meydana gelen uyanışı geriletebilmek için ifade edilen baskıları yoğunlaştırmışlardır. Kendi zümre çıkarlarının aleyhine gelişen ve fakat geri kalmış ülkemizin kurtuluşunu yaratacak olan devrimci gelişimi ve uyanışı

devletin aleyhine yapılmış eylemler biçiminde ortaya koyarak, öyle yorumlayarak ezme niyeti içindedirler. Kanım odur ki, Türkiye'de gelişen devrimci toplumsal hareket ve bunun sonucu ortaya konulan eylemler Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütünlüğüne, ülkenin parçalanmasına yönelmiş eylemler değildir. Emperyalizme karşı, onun yerli uşaklarına karşı ve bugün, her türlü faşizan tedbirleri uygulamaktan çekinmeyen bu gerici güçlere karşı devleti ve halkımızı sömüren, soyan ve talan eden bu gerici güçlere karşı hareketlerdir. Bu hareketler yurtsever davranışlardır. Ne yapılırsa yapılsın, halkımız, gençliğimiz, yurtsever kişi ve kuruluşlar bu oyunun farkındadır, bu oyun bozulacaktır. Faşist baskıların giderilmesinde, oyunun bozulmasında yapılacak mücadelede bence, takip edilecek yol, geniş halk kesimine, tüm emekçi halkımıza, bu yasa dışı baskıları teşhir etmek, duyurmaktır. Bunu sağlamak için kapalı salon toplantıları, açık hava mitingleri, basın toplantıları, yasal protesto yürüyüşleri yapılmalıdır. Bu eylemlerde demokrasiden ve insan haklarından yana olan tüm demokratik kuruluşlar ortak bir mücadele vermeli. Sektör davranışlar, klik tartışmaları bu dönemin yapılmaması gereken şartlarından birisidir. Parlamentoda demokrasiden, halkımızın bağımsızlığından yana olan, zulüm ve sömürüye karşı bulunan siyasal partiler, etkili bir biçimde mücadele vermeli. Bu noktada CHP'nin tarihi büyük sorumluluğu ve görevi bulunmaktadır. Türk solunun 1973 genel seçimlerinde en büyük desteğini kazanmış ve bu birikimin üzerine oturmuş ve mecliste 190 sandalyeye sahip CHP'nin yapması gerekli büyük görevleri bulunmaktadır bu dönemde.

A ÖZGÜRLÜK!

**İLHAMİ SOYSAL:
«FAŞİZM
YÜRÜRLÜKTEDİR»**

12 Mart darbesinin dalgası geçti, dolayısıyla Türkiye'de faşizmin sonu geldi diye düşünülemez. Ülkemizde faşizm açık ya da kapalı çok uzun yıllardır yürürlükte. 12 Mart oldukça kabarık bir dalgaydı. Şimdi sıra ölü dalgalara geldi. Yeniden daha kabarık dalgalar gelebilir. Yoğunlaşma bence olağan, yadırgamamak gerek.

Faşizme karşı mücadele dünyanın başka yerlerinde nasıl yapıyorsa bizde de öyle olmalıdır. Aslında bu yapılmıyor değil, ama yetersiz.

Yeterli hale nasıl getirilebilir? Bilsen bu işin öncülüğünü yaparım. Bilemiyorum.

AHMET KAHRAMAN, ADİL ÖZKOL: «BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNDEN KORKUYORLAR»

Kuşkusuz sermaye ve sermaye düzeninin en ürkünç engeli özgürlüklerdir. Özgürlük ortamında düzenlerinin kirli oyunlarını gözden saklama olanağına sahip olmadıklarının da bilincindedirler. O nedenle çeşitli tertipler, provakasyon ve düzmece gerekçelerle sınırlı da olsa var olan özgürlükleri kısmak başlıca hedefleridir.

Yapılması gereken oyuna gelmemektir. Düzenin özgürlüklere karşı yeni duvarlar örme eğilimine yardımcı olmamak güncel ödev ise, demokratik yoldan özgürlük ortamı için mücadele verilirken, anti-demokratik girişimleri teşhir ederek oyunlarını bozmaktır.

Basın özgürlüğü, korktukları, kısmak için didindikleri özgürlüklerin başında yer alıyor. O nedenle basın ve yayın özgürlüğünü zapt-u rapt altına alma çabasıdır. Bu çabanın yasa dışı eylemlere dönüşmesi düzenin genel eğiliminin sonucudur. Olaya ve olanlara bu açıdan bakmak, gerçeği bir kez daha vurgulamakta yarar vardır. Elbette her şeyin yazılıp çizildiği, kirliliklerin sergilendiği bir ortam ve özgürlüğe karşı çıkarlar.

CEYHUN ATUF KANSU: «DEMOKRATİK İMECE ZORUNLUDUR»

Bir toplumda baskı bir kez başlamayagörsün, zincirleme gider. Her baskıya, kendimize dokunsun-dokunmasın, karşı olmalıyız. Döner dolanır, bu kez baskı kapımızı çalar. Baskıya alışıldı mı bir kez, ondan vazgeçilemez kolay kolay. Halk yönetimi, yöntemlerinden sapılmasın bir kez, her şey baskıya gitmeye başlar. Demokrasi dışı her çözüm, halkımıza ve yurdumuza karanlık ve baskı getirir. Tüm baskılara karşı ancak demokrasiye inananlarca savaş açılabilir. Baskıya karşı yola çıkarken, bir başka baskıyı çağırarak yöntemlerden kaçınmalı. Öyleyse, faşizme karşı savaş, demokrasiden yana olanların, gerçekten yana olanların ortak direnişleriyle, her şeyi açıkta yürütenlerin demokratik imecesiyle sürdürülebilir.

KOCAELİ SENATÖRÜ HİKMET İŞMEN: «ÖZGÜRLÜKTEN YANA OLANLAR ÇOĞALMAKTADIR»

Son aylarda basına ve insan haklarına yönelen yoğun baskıları nasıl değerlendirdiğimi soruyorsunuz.

Gerçekten böylesine baskılar, zaman zaman dozu artırılarak uzun yıllardır süregelmektedir. 1961 Anayasasıyla kavuşulan bazı demokratik hak ve özgürlüklere bile, simiş gibi görünen gerici güçlerin kökü dışarıda emperyalist güçlerle işbirliği ederek zincir vurmak istedikleri, artık açık belgelerle kanıtlanmıştır. Bugün için egemen olan bu güçler, sel gibi akan uyanış karşısında hergün biraz daha kendinden geçmişcesine baskının dozunu artırırsalar da, yarın yok olacaklardır. Memleketimizde demokratik hak ve özgürlüklerden yana insanlar çoğalmakta, birbirlerine sıkı sıkıya bağlanmaktadır. Bu haklara sahip çıkma, koruma ve geliştirme savaşı, içimizde kor gibi yanan acıların, bilinçle sürdürülmektedir.

İkinci soruya gelince, demokratik hak ve özgürlüklerden yana bütün güçlerin faşizme karşı hergün biraz daha geliştirilmesi, birbirlerine daha sıkı kenetlenmesi gerekir. Memleketimizde bu savaş verilmektedir. Bu savaşın gereklerine uyulması, yanlıcı güçlerin gözetilmesi, bütün dünyada özgürlük savaşları veren halkların koşulları da gözönünde tutularak savaşılması gerekir.

**FİKRET OTYAM:
«GELİN CANLAR
BİR OLALIM»**

MC düşüncesinin değil, düşüncesizliğinin özellikle başında «Halk» olan, «Devrimci» olan basın organlarına karşı giriştiği yasa ve kafa almaz şiddet baskıları düpedüz suçluların telâşını göstermektedir. Korkunun ecele yararı yoktur ve görülmemiştir. Suç işledikçe, yasalar çiğnedikçe şiddet ve baskıları yorgunlaştıranların anlamadıkları da budur. Budur ama bizim de anlamadığımız şeyler var; dağınıklık, kopukluk, birlik olmama... Bu kime yarar sağlıyor, gayri iyi bilmek gerek. Hem yakınacağız, hem de yakındıklarımız karşısında bölük pörçük kalacağız.

Seslenmek gerek:
«Gelin canlar bir olalım...»

TURHAN TEMUÇİN: «İŞKENCEYE KARŞI MÜCADELE EN ÖNEMLİ GÖREVDİR»

Türk tarihinde yoğun bir işkence uygulaması görülmemiştir. Osmanlı İmparatorluğu döneminden 12 Mart dönemine kadar geçen yaklaşık yedi yüz yıllık dönemde, halkın her kesimine inen, kitle halinde işkenceler görülmemiştir. Osmanlı boynunu vurdurmuştur, boğmuştur, kesmiştir ama işkence yapmamıştır. Cumhuriyet döneminde de tek tüm olaylar dışında yoğun bir işkence uygulanması görülmemiştir. İlk kez topluca işkence, 12 Mart döneminde görülmüştür. Öylesine işkenceler olmuş, öylesine insanlık ve çağ dışı uygulamalar yapılmıştır ki, sorumlu yerler-

de olanlar bile «Bana da işkence yapılır» korkusu ile seslerini çıkaramamışlardır.

Aradan beş yıl geçmiştir. O dönemin başbakanları, Erim'ler, Talû'lar, Melen'ler «işkence yoktur» demişlerdir ama, daha söyledikleri sözlerin mürekkebi kurumadan, işkence deyince akla gelen ilk isim olan Faik Türün:

— Her devirde ne yapıldı ise biz de onu yaptık, diyerek isin içinden çıkmıştır.

Sonra Erdal Öz'ler, Fakir Baykurt'lar, Emil Galip Sandalcı'lar tek tek anlatmışlardır işkenceleri. Yüz kızartıcı, çağ dışı, insanlık dışı işkenceleri.

Sonra bir sünger çekilmiştir işkencelerin ve işkencilerin üzerine. Sanılmıştır ki bağışlayıcı olmak, bir ceza olacaktır ve işkenceler için bağışlamanın altında ezilecektir. Oysa, işkence yapabilecek kadar insanlığın ötesinde bir davranışta olanların, böyle bir bağışlamadan utanacakları yoktu. Tam aksine, yüreklendiler, horozlandılar ve şımardılar. Demek ki bir şey yapamıyorlar kanısı ve işkence yapabilmek sadistliği ile yeniden ortaya çıktılar.

Bugüne gene işkencelerin olduğu söyleniyor, gene hiç bir yargı kararı olmadan insanların öteye beriye götürüldüğü söyleniyorsa, buna şaşmamak ve bunu doğal karşılamak gerekir. İşkence yaptı diye prim verilmiş insanlar, elbette daha da prim toplayabilmek için uğraşacaklardır.

Faşist baskıların önde gelen yöntemi işkencedir. İşkence ile ve faşist baskılarla mücadele edebilmek, aydınların, yurtseverlerin, yazarların, çizerlerin görevidir. Gündemdeki en önemli görev budur. Bu görevin yerine getirilebilmesi için yasal yoldan mücadele vermek, işkencelerin, yasa dışı işlemler yapanların üstüne üstüne gitmek ve onları tek tek saptayarak duyurmak gerekir. Haliç cinayeti diye uydurulan hayali cinayette üç halk çocuğuna nasıl işkence yapıldığını ve nasıl, değil kendilerinin, hiç kimsenin işlemediği bir cinayeti kabullendiklerini unutmamak gerekir. Ve tıpkı Haliç hayali cinayetinin işkencesi gibi hiç bir işkence olayını da unutmamak ve anılarını taze tutmakta yararlar vardır. Bir gün elbette işkencelerden hesap soracak bir anlayış gelecektir.

BARSAK İŞÇİLERİ: «BİZ DEVRİMCİLER HALKIN SESİ'NİN YANINDA YER ALMALIYIZ»

Halkın Sesi gerçekten bütün işçilerin direnişlerinin, grevlerinin yanında yer alıyor. Tabii ki, faşistler muhakkak buna karşı çıkacaktır. Halkın Sesi'ne yapılan baskılar karşısında biz devrimcilerin Halkın Sesi'nin yanında yer almamız gerekiyor. Bunun için miting yapmalıyız, yürüyüş yapmalıyız. Bu baskıları protesto ediyoruz. Bu, halkımıza yapılan saldırıların bir parçasıdır.

ALİBEYKÖY'DEN EMEKÇİLER: «HALKIN SESİ'Nİ KAPATMAYA ÇALIŞSANIZ BİLE ALNINIZDAKİ LEKEYİ KAPATAMAZSINIZ»

Bizler Alibeyköy Sava yokuşunda oturan Erzurumlu Kürt emekçileriyiz. Demirellerin, Alpaya'nın, Sancar'ın yaptıklarını Halkın Sesi'nde okuduk. Bunların açığa çıkartılmasından sonra Halkın Sesi'ne baskıların yoğunlaştıklarını duyduk. Neden? Halk namussuzlukları duymasın diye. Ama çabanız boşuna. Okula gitmeyen çocuklarımız bile sizden nefret ediyorlar. Derginin kapağında resimleriniz var. Bakıyoruz da şeytana benzetiyoruz. Vatan satarak ve halka zulmederek bu kadar semirdiniz. Halkın Sesi'ni kapatmaya çalışsanız bile alnınızdaki lekeyi kapatamazsınız. Biz Halkın Sesi'nin yaşamasını ve gerçekleri yazmaya devam etmesini istiyoruz. Bunun için bu imzayı atıyoruz. Bu uğurda bu odada bulunan hepimiz üzer imza atmaya hazırız.

Mehmet Şimşek, Cafer Yıldız, Nazife Bingöl, Mehmetcan Şimşek, Muhtali Şimşek, Zeki Günelel, Hüseyin Yıldız, Hüsnüye Şimşek, Mehmet Yıldız, Fevzi Turan, Kadim Bingöl.

YURTSEVERER BASIN

MEM - DER İSTANBUL ŞUBESİ BAŞKANI YAŞAR DEMİRKOL : «RÜŞVET VE BASKILARA KARŞI ÇIKAN BASIN MENSUPLARI YILDIRILAMAZ»

Son günlerde ilerici yurtsever basına yapılan baskılar artmıştır. Rüşvet ve yolsuzluk olaylarının cesur basın mensuplarımız tarafından korkusuzca açıklanması bu baskıları daha da şiddetlendirmiştir. Yurtsever basın mensuplarımızı susturamayacağını anlayan faşist MC iktidarı, devrimci yayın organlarının yayını engellemek için çıkar yolu, polisler dergilerin idarehanelerini bastırarak karargâh kurdurmakta görmüştür. Böylece gırtlığına kadar kanunsuzluğa batmış, basın özgürlüğünden ne anladığını ortaya koymuştur.

Onlara göre basın özgürlüğü kendi yolsuzluklarının halka yutturulmasının bir aracıdır. Halkın taleplerinin dile getirilmesini önleme aracıdır. Halkın taleplerinin dile getirildiği, yurtsever-devrimci yayın organları, halkın menfaatlerini savunan yurtsever demokrat yazarlar halktan yana yazılar yazdılar mı, basın özgürlüğü ortadan kalkar; polisler dergiyi basar, yazarları tutuklar, işkenceye götürürler.

Memurlar Derneği (Mem-Der) olarak ilerici yurtsever basına ve özellikle HALKIN SESİ dergisine yapılan baskıları, derginin idarehanesinin polislerce basılmasını, TÜR-DA dağıtım şirketinin basılarak henüz piyasaya çıkmamış HALKIN SESİ ve HALKIN KURTULUŞU dergilerine el konmasını ve kitap almak üzere TÜR-DA dağıtım şirketine giden Diyarbakır MEM-DER üyesi Necati Şahin'in gözaltına alınmasını şiddetle protesto ediyoruz. Devrimci ve yurtsever yayın organlarına yapılan baskılara karşı bütün yurtseverleri, basını ve basın mensuplarını mücadeleye çağırıyoruz.

TBP KADINLAR KOLU

İçinde bulunduğumuz dönemde faşist baskılar artmıştır. MC hükümetinin yolsuzluklarını, baskılarını teşhir etmek gerekir. Buna karşı kitleleri seferber edecek çalışmaları yapmak, yurtsever ve devrimci basına yapılan baskılara karşı çıkmak gerekir.

Sevim Kamışlı
Türkiye Birlik Partisi
Kadınlar Kolu Başkanı

YAPI - SEN ANKARA ŞUBE BAŞKANI MEHMET TANDOĞAN : «HÜKÜMET BİLİNÇLENEN HALKTAN KORKUYOR»

Kuruluşunda birtakım şaibeler olan hükümet bu sözleri ve bu şaibeleri doğrular mahiyette Türkiye Cumhuriyeti hükümeti gibi değil, gericilerin hükümeti gibi davranıp bütün aydınları sindirme yoluna gitmektedir. Bunun, yarın ve hatta yarına kalmadan örneğini verdiği SSK işçilerine uygulanan baskı niteliği ile işçiler üzerinde de yoğunlaşacağı görülmüyor. Anlayabildiğimiz kadarınca demokratik örgütlenmeye karşı tavırla, örgüt içinde bilinçlenen halk kitlelerinin ileride menfaat birleşmelerine son vereceğini gördüğü içindir ki, bunu şimdiden dağıtmak ve işbirlikçi çıkarları bir müddet daha devam ettirmek istemektedir. Oysa ki, hükümet halkı tanıyan bir hükümet olmuş olsaydı, bu faşist baskıların Türk toplumu tarafından ne denli kınandığını da görebilecekti. Dünyada gelişen çağın ilerici devrimini durdurmak mümkün olmadığı gibi bu devrime ayak uydurmayan hükümetlerin de yıkılmaya mah-

kûm olduğu bilinmelidir. Türkiye'nin bugünkü durumuna etken olamayan yanlış tutumlu hükümetin en doğru kararı çekilmek olmalıdır. Bu kararı veremeyen hükümetlere karşı, yanlışlıkları gören, hükümetin tutumunu sadece içinden kınayan halk, demokratik kuruluşlar, çekilme kararını hükümete her vesile ile hatırlatmakla görevlidir.

İSTANBUL TUMAD - DER BAŞKANI MEHMET ARKIŞ

Anayasanın 22'nci maddesinde «basın hürdür, sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetini sağlayacak tedbirleri alır.» hükmü bulunmasına rağmen ve de basın yolu ile işlenen suçlardan kimlerin sorumlu olduğu kanunlarımızda açık olarak belirtildiği halde çeşitli gazete ve dergilerin basıldığı matbaalara baskın yapılarak suç burada çalışarak ekmek parası kazanmak olan iki emekçinin alınıp götürülmesi ve bugüne kadar kendilerinden hiç bir haber alınmaması kanımca Anayasanın pervasızca ihlâl edilmesidir.

YENİ - HABER - İŞ

Yapılanları, Türkiye'de hüküm sürmekte olan faşizmin, halkın yükselen mücadelesini bastırarak için ve varlığını sürdürebilmek için işçiler, köylüler, devrimciler, kısacası tüm halkımız üzerinde uyguladığı baskı ve terör olarak değerlendiriyoruz.

Faşizmin ve dolayısıyla MC'nin basın özgürlüğünü çiğnemesi, devrimci fikirlerin kitlelere yayılmasını engelleme düşüncesindedir. Kitle haberleşme araçları (mitingler, geniş kampanyalar) ile kamuoyuna duyurulup teşhir edilmesi, gerekir.

Yeni Haber-İş Sendikası yöneticileri

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI : «GÜÇLÜ BİR BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ CEPHESİ OLUŞTURULMALIDIR»

Ülkemizi 12 Mart faşizm dönemine iten nesnel koşullar değişmemiş, bugün de niteliğini korumaktadır. Ülkemizi siyasal bunalıma götüren ve toplumsal sorunları yaratan nedenlerin, temelde ekonomik oluşu da bilinen bir olgudur.

Uluslararası bir nitelik taşıyan, merkezileşmiş, örgütlenmiş faşizmin, ülkemizdeki uyarıları bugünkü siyasal iktidardır. Bu iktidarda, faşizmin kişiliği neyi gerektiriyorsa - Ki, sınıfsal, siyasal bilinçlenmeyi ve örgütlenmeyi engellemek, düşün ve yayın özgürlüğünü baskı altında tutmak; ülkenin ekonomik yönetimini sıkı denetim altına alarak, üretim ve tüketim ilişkilerini kendi yararlarına düzenlemek; demokratik, temel hak ve özgürlükleri kısıtlamak ve bunlara karşı direnen yurtsever devrimci güçleri sindirmek, öldürmek, etkisiz hale getirmek - bugün onu yapmakta ve yoğunlaştırmaktadırlar. Faşizmin kişiliği her yerde aynıdır, aynı amaca yöneliktir.

Ne var ki, artık toplumun zararına, zorbalığın saldırganlığının dayandığı çağdışı bir düşüncenin yaşama olanakları kalmamıştır. Faşizm, artık bayatlamıştır. Ne ülkeler, ne de iktidarlar için bir çıkar yoldur.

Faşizm duvarlarının artık yıkılacağına bilincinde olan, siyasal iktidar son çırpınışlar içindedir. Yapay Cepheleri yıkılmak üzeredir. Dış kaynaklı faşizm de

şimdi bunu istemektedir. Yeni seçeneklerle, yeni biçimlere girmenin yollarını aramaktadır. Hangi biçimde karşımıza çıkacağını yakında göreceğiz. Ya açık faşizmini ya da ince faşizmini sergileyecektir.

Faşist baskılara karşı mücadelenin tek yolu; demokrasiden bağımsızlıktan, özgürlükten yana olan siyasal ve demokratik örgütlerin, aralarında ideolojik ayrıntıları yarının özgürlük günlerine bırakarak güçlü Demokrasi ve Bağımsızlık cephesi oluşturmalarıdır. Demokratik kitle eylemlerine öncelik verilmelidir. Örgüt- lü ve örgüt kararlar doğrultusunda, tüm ülkede faşizmin lânetlenmesi için, miting ve toplantılar düzenlenmelidir. Uyarı grevleri ve direnişleri yapılmalıdır.

Yazman: Akın Birdal

ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI İKİNCİ BAŞKANI TANER SAVAŞAN

— Varolan, faşizmin tırmanma hareketleridir.
— Her türlü kitle eylemleriyle karşı çıkılmaktadır. Özellikle büyük kitle örgütlerine, bu konuda büyük görev düşmektedir. Bunlar kesin tavırlarını koymalıdır.

KÖY - KOOP.

Köy - Koop yasaların çiğnenmesine, anayasamızın açık hükmüne rağmen basın ve fikir özgürlüğünün kısıtlanmak istenmesine karşıdır. Köy - Koop Anayasa dışı yapılan baskı ve işkenceleri tasvip etmez. Şiddetle bunun karşısındadır.

Mustafa Pala
Köy - Koop Yayın Tanıtma Uzmanı

TÜRKİYE JEOFİZİKÇİLER DERNEĞİ BAŞKANI CİHANGİR ERGENE

12 Mart'ın 5. yılını yaşadığımız şu günlerde özellikle bazı devrimci yayın kuruluşları ve sorumluları yasa dışı yollarla mahkeme kararı olmaksızın basılıp tutuklanmaktadır.

Anayasanın basın özgürlüğüne ilişkin maddelerinin tüm açıklığına karşın, tamamen yurtsever yayın organları susturulmak istenmektedir.

Bu anti-demokratik uygulamalara dur demek, faşizan baskılara karşı koymak ancak tüm demokratik kuruluşların birlikte ve bilinçli uğraşı ile olur. Bunun için faşizan komploları gerçek gözü ile açığa vurmak ve kamuoyuna açıklama yolunda mücadele verilmelidir.

HABORA KİTABEVİ : SONLARI HİTLER GİBİ OLACAK

Gittikçe batağın içinde kaybolan MC, son umudunu «basına yapılan baskıya» bağlamıştır. Basın organlarını yok etmekle yaşayacağını sanan MC'ciler şu son bir haftada, on günde yazarından çevirmenine, matbaacısından yayıncısına, dağıtıcısından kitapçısına yaptığı baskıyı artırmışlardır. Bunun en son ve en somut örneği olarak Tür-Da (dağıtımyeri) ile Halkın Sesi'ne gösterilen yakın ilgiyi (!) gösterebilirim...

Sonunda ne olacak? Kitap düşmanlarının kazandığı hiç görülmemiştir dünyada. Yahudileri ve Avrupa'yı yakan Adolf Hitler ilk önce kitapları ve en son da kendini yaktırmıştır...

Bülent Habora

A ÖZGÜRLÜK!

AVUKAT DR. MEHMETCAN KÖKSAL

İktidarın girdiği çıkmazda, kendi varlığını sürdürbilmesi için, eskidenberi denenmiş bir takım yolları sapsa, onlarda çıkarlık araması çok olağan... Bunun dozunu belirleyen de, karşısındaki halk kesimlerindeki bilinçlenme olacaktır. Hele de, artık bu türden baskıların derece derece geçerli olmadığını anlayanların, daha da aşırılığı deneyecekleri, denemek isteyecekleri bütün bütüne açık.

Artık, ülke sorunlarının tartışılabilceği her yere, gezici saldırgan kümeler, silâhli kümeler yollayarak; uyanan ve direnen bilince darbeler vurmak da bunun bir örneği oluyor.

Ne var ki, geçmişteki deneylerin, kendisine hiç bir toplumsal destek kazandırmadığını gören İktidar, bu defa baskısını meşrulaştırmak için, hukuk düzenine de el atıyor. Bir takım kanunları, aşırı yetkilerle ve yaptırımlarla donatıyor. Böylece hukuk düzenini, kendi sürekliliği için, tekeline almak istiyor. Dengeyi, kendi çıkarına bozulmuşluğu içinde, kendisi için sürdürmeyi amaçlıyor.

Toplumdaki genel haberleşme araçları üzerinde, düşünce üzerinde kurulan baskı bütün bunlarla açıklanabilir.

Şimdi, bütün bunlara karşı ne yapılmak gerek? Baskının, özünde taşıdığı tek yanlılığı, toplumdaki soyut ve dar çevrelerin çıkarları için yapıldığını; ezdikleri katlar arasında açık açık «teşhir» etmek. Söylenen ve tekrarlanan, sanki söylenip tekrarlandıkça da; yalanına bir gerçek kanıt bulduğu sanısını yaratmak isteyen faşizmin maskesi ancak, böyle bir karşı birleşme ve aydınlanma ile düşürülebilir. Kısacası, onu bütün iç yüzüyle sömürüp ezdiklerinin karşısında, kabuklarından soyarak görmek. Büyük destek alacağımız kaynak, halktan başka bir kuvvet (o kuvvetin de ortak bilincinden başka bir güç) olamaz. Bunu, deneyler hep böyle gösterdi. Bizim de, faşizm kadar deneylerimiz var, bu ülkede artık...

ATILLA ÖZDEMİROĞLU

Basın özgürlüğü demokrasinin en vazgeçilmez öğelerinden biridir. Buna yapılan her saldırıya karşı durmak zorundayız. Hem demokratik rejimden söz etmek, hem de anti-demokratik baskılarla bu özgürlükleri kullanılamaz hale getirmek kanunen suç olsa gerek... Ata sözüdür. «Et kokarsa tuzlanır, tuz kokarsa?...»

Bir toplumdaki dürüst kişiler, dürüst olmayanlar kadar cesur olmazlarsa şikayet etmeye hakları kalmaz. Görüşlerimiz aynı da olsa, farklı da olsa bir basın ve yayın organına yapılan kanunsuz baskılara yürekle karşı durmalıyız. Hem neden bu baskılar?... Bir sözü söyletmemeye, bir yazıyı yazdırtmamaya uğraşmak, o fikre verecek cevabı olmayanların harcıdır.

A. KADİR :

«İNSANLAR ARTIK İNSAN GİBİ YAŞAMAK İSTEMEKTEDİR»

Ben bildim bileli bu memlekette faşizm vardır. 12 Mart, bu faşizmin su yüzüne çıkmış en kanlı biçimidir. Egemen sınıf, halkın ve gerçek aydınların karşısında çaresiz kaldı mı hemen baskıya başvurur. 12 Mart'ın beşinci yıldönümünü yaşadığımız şu günlerde baskının yoğunlaşması gene egemen sınıfın çaresiz kalmış olmasıyla yorumlanabilir. İnsanlarımız beş yıl

öncesine göre daha da değişti, kafalar daha bir aydınlığa kavuştu, herkes hanyayı konyayı anlamaya başladı. İnsanlar sömürülmekten, aldatılmaktan, soyulmaktan bıktı. Haklarını istemektedir insanlar artık, insan gibi yaşamak istemektedirler. Sömürenin karşısına dikiliyorlar. Oysa sömürücüler doymak bilmiyor, daha da sömürmek istiyorlar. Sıkıya gelince de teröre geçiyorlar. Oysa terörün sorunları çözdüğü dünyanın hiç bir yerinde görülüşü değildir. Bir süre daha soygunculara fırsat verir, soluk aldırır, o kadar. 12 Mart hangi sorunu çözdü? Tersine, bir sürü oyunlar, Amerika'nın, CIA'nın oyunları çıktı gün ışığına. Ne yazık ki, gene bu tip oyunlar oynanmaktadır ve tertipler tezgâhlanmaktadır bugün Türk halkının, Türk aydınlarının geleceği üzerine. Buna karşı mücadele yapılmıyor değil, yapılıyor. Namuslu aydınlar arasında, başyazarından fıkracısına, karikatüristine kadar, profesöründen sanatçısına kadar bütün namuslu aydınlar yapıyorlar mücadelelerini. Birçok örgütler, kuruluşlar, bu arada TÖB-DER ve DİSK vb. de yapıyor mücadelesini. Ama bütün bunlar yeterli mi? Ayrılıklar gayrılıklar bir yana, bütün demokratik güçlerin, CHP'nin ve onun dışındaki bütün devrimci güçlerin bir cephe, tek bir yasal ana yolda birleşip faşizm canavarının tam belinin köküne balyozun nasıl indirileceğinin kararlaştırılması şart gibi geliyor bana. Bir de, Çağlayan'ın 12 Mart'tan sonra söyledikleri var ya, hani şu, Amerika ve CIA'nın Türkiye'deki oyunları üzerine söyledikleri, işte ilk ağızda, Çağlayan'ın o söyledikleri, basılıp basılıp yurdun en ücra köşelerine kadar dağıtılmalı.

BİRİKİM, AYLIK SOSYALİST DERGİ

HALKIN SESİ dergisinin polis zoruyla yayından alakonulması girişimini ve buna bağlı olarak derginin dağıtımını yapan kuruluşa yapılan yasa dışı uygulamaları bir yayın organı olarak protesto ediyoruz.

YÖNTEM YAYINLARI: «ONLAR KİTLELERİN UYANMASINI İSTEMEZLER»

Faşizmi sermayenin en gerici, en zorba ve en şoven yönetimidir. Nereye girdiyse, özü gereği baskıyı, zulmü ve işkenceyi de beraberinde götürdü.

Emekçi halkın uyanışı ve gelişen devrimci mücadele karşısında telaşa kapılan hakim sınıflar saldırılarını daha da yoğunlaştırmışlardır; bu arada ilerici yurtsever yazarlar ve gazeteler hakkında davalar açılmakta, devrimci yayın organlarının idarehaneleri basılmaktadır.

Halkın uyanışı karşısında hakim sınıflar her zaman bu tür uygulamalara gitmişlerdir. Alın teri, gözyaşı, yağma ve sömürü üzerine kurulu düzenlerinin artık temelden çökmekte olduğunu anlayan ve kendi içinden de bunalıma düşen hakim sınıflar bu uygulamalara gideceklerdir de...

Çünkü onlar kitlelerin uyanmasını istemezler, yolsuzlukların, çürümüşlüklerinin, kokuşmuşluklarının teşhir edilmesini istemezler. Çünkü onlar bilime, emekçi halkın kültür değerlerine düşmandırlar.

Bizce tüm demokratik güçler bu saldırılara karşı kayıtsız kalmamalıdır. Bu alanda verilecek mücadele faşizme karşı verilen mücadeleden ayrı düşünülemez.

İlerici, yurtsever yazarlar, gazeteler sıkı bir dayanışmayı gerçekleştirmeli, baskıları anında teşhir etmelidir.

YURTSEVERLER SİNDİRİLEMEZ

Halkın Sesi ve TÜR-DA şirketine yapılan faşist baskıları, yasa dışı olarak polisin dergilere el koymasını, tutuklu yurtseverlere uygulanan yasa dışı aykırı olarak yapılan tutuklamaları ve uğradıkları insanlık dışı hareketleri şiddetle protesto eder, söz konusu baskıların yurtseverleri bu şekilde sindiremeyeceğini belirtiriz.

Cengiz Turan
İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü
İş Müfettişi

ALP KURAN : «YASA DIŞI UYGULAMALARI YAPANLAR FAŞİSTLERDİR»

Devrimci dergilere, kitapevlerine, dağıtımcılara, yöneltilen bu baskılar, Türk halkının gerçekleri öğrenmesinden ve bilinçlenmesinden korkanların eseridir. Çünkü bunlar bilmekteyler ki, Türkiye'de özgür düşünce, tartışma, öğrenme ve öğretme ortamında Türk halkı yüzyıllardan beri kendisini ezen ve sömürönlere artık bu olanağı vermeyecektir. Girişimlerin temelinde bu yatmaktadır.

Faşist baskılara karşı mücadelenin en etkin yolu, kanımca yasal yollardır. Tüm faşist girişimciler, dünyanın her yerinde yürürlükteki yasaları çiğneyen, kendi koydukları bu yasalara dahi uyma gereğini duymayan kişilerdir. Devrimciler onların bu davranışlarını belgeleri ve kanıtlarıyla sağıtamalı, halka göstermelidirler. Bu yapıldıkça yasa dışı eylemlerin aslında devrimcilerden değil, fakat yöneticilerden ve faşistlerden geldiği daha iyi anlaşılacaktır. Halk giderek devrimcilerin yanında yer alacaktır.

AYDINLIK
YAYINLARI

G.Dimitrov

**Savaşa ve
Faşizme Karşı
Birleşik Cephe**

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Çağaloğlu Hamam sok. No: 4 - İSTANBUL

ANKARA CEZAEVİNDE ÇOCUK MAHKÜMLAR ÜZERİNDE ZULÜM

«8 Mart 1976 gecesi 7 arkadaşlarımızın alınıp götürülmesi üzerine, 11. koğuşta kalan çocuk mahkûmlar direnişe geçtiler. Arkadaşlarımızın falakaya yatırılacağını düşünen çocuklar, kapıyı sıkıca kapatarak «arkadaşlarımızı istiyoruz», «Bağımsız Türkiye» ve «Katil İktidar» şeklinde bağırma başladılar ve gardiyanları koğuşa sokmadılar. Bunun üzerine jandarma cezaevinin etrafında tertibat aldı. Jandarma ve gardiyanlar ayrıca 11. koğuşun etrafında da sıkı güvenlik tedbirleri aldılar. Çocuklar 13 saat sabaha kadar jandarma ve gardiyanları püskürttüler ve yiğitçe direndiler. Odun kömür istediklerini, elverişli bir koğuş istediklerini, kendilerine dayak atılmamasını, angarya iş yaptırılmamasını, arkadaşlarımızın serbest bırakılmasını, kendilerine hakaret edilmemesini, 15 günde bir hamam hakkının tanınmasını istiyorlardı. Bunun üzerine, idare itfaiye getirterek su fışkırtmaya başladı. Ayrıca kapılar ve pencereler kırılarak içeri girildi ve çocuklar zorla dışarı çıkarıldı. Gardiyanların ve jandarmaların bir kısmı ellerinde kalın odunlar ve demir çubuklarla çocuklar kan içinde kalınca ya kadar dövüldüler ve suların içinde sürüklediler, falakaya yattırdılar. Birkaç tanesi sedyeye hastaneye kaldırıldı. 63 çocuk hemen o gün sürgüne gönderildi.

Ankara Merkez Cezaevi'ndeki Sübyan Koğuşu olayları ile ilgili olarak tutuklu ve mahkûmlar yaptıkları açıklamada, cezaevinde yoğunlaşan baskıları protesto ettiler ve şunları söylediler:

«Bu çocuklar üzerinde son derece yoğun bir baskı hüküm sürmektedir. Hapisanenin her türlü işini onlar ücretsiz olarak ve zor kullanılarak yapmakta, dövülmekte, küfredilmekte ve hor görülmektedirler. Koşulları yaşanmayacak kadar pistir. Sağlık şartlarının varlığından söz edilemez, çocuklar yerlerde yatmakta ve neredeyse yarı çıplak vaziyette gezmektedirler. Hepsi yoksuldur, çoğunun arayarı sonranı yoktur.

FABRİKADAN KÖYDEN

«Çocukların üzerlerinde uygulanan bu baskıları ve yukarıda sözünü ettiğimiz olayı, ayrıca cezaevinde süregelen tüm baskıları protesto etmek amacıyla bütün mahkûmlar 14 Mart 1976 Pazar günü görüşe çıkmamaya karar verdik. Bu olaylardan sonra Bakanlık ve Idarece mahkûmlar aleyhine yeni baskı ve tedbirler alınmaya başlandı. Olayla ilgisi olduğu öne sürülen kişiler acele sürgüne gönderilmeye başlandı.

«Yılmaz Güney bu olaylardan sorumlu olarak pösterilmek isteniyor. Gazetelerde «olayların tesvikçisi» olduğu yazıldı. 16 Mart 1976 günü sabah saat 11.15'de mahkemeye götürüldüğü söylenecek alelacele, kimseyle görüştürülmeksizin götürüldü. Hemen ardından yeğeni Abdullah Pütün de götürüldü. Hapisanede sıkı tertibat alınmıştı. Yılmaz Güney'in Kayseri cezaevine sürgün edildiğini gazetelerden öğrendik. Onun gitmesiyle birlikte cezaevindeki baskılar yoğunlaşmıştır. Bizler bütün bu baskıları (Bakanlığın ve Idarenin tavrını) protesto ediyoruz.»

KANUNSUZLUK

Sağmalcılar Cezaevinde tufaklı bulunan 18 siyasi tutuklu ve İTÜ-DER basına yaptıkları açıklamada, Türkiye'de ilk defa bir kişinin silah taşımak suçundan 3 yıl hapis ve 1500 lira para cezasına çarptırıldığını bildirdiler.

Açıklamada şöyle denilmektedir:

«16.3.1976 günü Türkiye'de ilk defa Fikri Yüksel arkadası, 10. Asliye Ceza Mahkemesinde 6136 sayılı kanuna muhalefetten 3 yıl hapis, 1500 lira para cezası verilmiştir. Şimdiye kadar emsal durumlarda yüzlerce kişi bir ay yatıktan sonra cezası tecil edilmekte, kefaletle serbest bırakılmakta ve da en fazla 10 ay ceza verilmektedir. Yargılanan, devrimci bir öğrenci olduğundan bu ceza devrimci-ler üzerinde uygulanan faşist baskıların bir parçasıdır. Ceza verilen kişi bir tek silah yakalattığı halde ceza gerekçesinde «Cennet gibi vatanımızı kana bulamak isteyen anarşist», «Kırk milyonluk Türkiye'yi kardeş

kavgasına götürmek isteyen anarşist» gibi süslü cümlelerle ve aslında «Bunları içeride ne kadar tutarsak iyidir» mantığıyla giden gerici örümcek kafalılar gülünçlüklerini ve acizliklerini sergilemektedirler.»

Öte yandan İTÜ-DER adına bir açıklama yapan Sefa Kaçmaz 10 İTÜ'lü arkadaşlarının kanunsuz yere 4.5 aydır hapis te tutulduklarını ve o zamandan beri mahkemeye de çıkartılmadıklarını açıkladı. Cezaevindeki tutukluların sağlığa aykırı koşullarda yaşadıklarını belirten İTÜ-DER bütün yurtsever ve devrimcileri bu baskılara karşı çıkmaya çağırdı.

İSKENDERUN'DA DEMOKRASİ YÜRÜYÜŞÜ

7 Mart Pazar günü İskenderun'da «Faşizme Karşı Demokrasi» yürüyüşü ve mitingi yapıldı.

Halk Birliğinin kapatılmasına ve yoğun baskıya rağmen, devrimciler miting çalışmalarını sürdürdüler. Miting sabahı bütün çalışmalar tamamlanmıştı. Hoparlörlerle şehir içinde miting saati bildirilip halka çağrıda bulunuldu. Bu arada Adana'dan, Tarsus'tan, Hatay'ın, Samandağ'dan, Harbiye'nin, Ceyhan'dan devrimciler, yurterverler katile katile geliyo lardı. Saat 13.00 de bine yakın devrimci ve yurtsever, saflar halinde yürüyüşe geçti. Yürüyüş boyunca «Kahrolsun faşistler», «İş, toprak, hürriyet, faşizme nihayet», «Ne Amerika, Ne Rusya; bağımsız Türkiye», «Köylüye toprak, herkese iş», «Ne Nato, ne Varşova; bloksuz Türkiye», «Alevi-Sünni bir olsun, faşistler kahrolsun», «Doğuda millî zulme son», «Gençliğe can güvenliği», «İşçiler sendika yönetimine» sloganlarını atan yürüyüş koluna, halk akın akın katılmaya başladı.

Miting alanına varıldığında, bekleyen halk yürüyüşçüleri «Ne Amerika, ne Rusya; bağımsız Türkiye» sloganı ile karşıladı. Bu sırada polis, halkı devrimcilerden ayırmaya çalıştıysa da, başaramadı. İşçiler, memurlar, yurtseverler, devrimcilerle kaynaşıp devrimci sloganlara katılarak, devrim yolunda ölenlerin anısına saygı duruşunda bulundular.

İlk konuşmacı, dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu son durumu açıklayarak iki süper devletin hegemonya mücadelesinin arttığını belirtti. İkinci konuşmacı, Adana'lı bir devrimciydi. Şunları söyledi: «Bugün dünya büyük bir çalkantı içindedir. İki süper devlet ABD ve Rusya alabildiğine silahlanmakta, birbirleri ile rekabet etmektedirler. Bu rekabet sonucu dünyamız iki süper devletin kışkırttığı bir dünya savaşı tehlikesi ile karşı karşıyadır. Türkiye, iki süper devletin hegemonya mücadelesinin en yoğun olduğu yerlerden biridir. Bu durum, millî bağımsızlık bayraklarını kaldırmamızı gerekli kılmaktadır.»

Daha sonra şiirler okundu ve konuşmalara devam edildi. En son konuşmayı Yapı-San İskenderun Şubesi'nden bir sendikacı yaptı. Yapı işçilerinin karşı karşıya kaldıkları zor hayat şartlarını anlattıktan sonra, Türk-İş'in ve DISK'in başındaki bazı sendika ağalarının işçilerin haklarını sattıklarını belirtti. Baysen-İş'in başındaki ağaların Irak petrol boru hattındaki işçilerin direnişini baltaladıklarını, Maden-İş'in İskenderun Şubesinde işçilerin dövüldüğünü anlattı.

Konuşmalardan sonra, iki süper devlete ve işbirlikçilerine karşı yılmadan ve uzlaşmadan mücadele edileceğine dair and içildi ve devrimci sloganlar atılarak miting sona erdi.

HACETTEPE ÖĞRENCİLERİ BOYKOTLARINI SÜRDÜRÜYÖRLER

Faşist MC iktidarının bütün halka saldırdığı şu günlerde Hacettepe Üniversitesi de yoğun bir baskı altındadır. Okulun Hacettepe bölümünde bir yıl önce kurulan karakol, faşizmin okulumuzdaki en somut göstergesidir. Bu karakol kurulduğundan beri bir arkadaşımızın ölümüne seyirci kalmış, diğer bir arkadaşımız da bu karakolun polislerince öldürülmüştür. MHP'li satılmış komandolar, karakolun kurulmasından beri serbestçe at oynatmaktadırlar.

Geçen yıl eğitime açılan Beytepe kısmındaki jandarma karakolu, burada ders gören faşistlerin en büyük dayanağıdır. Kitlenin nefreti yüzünden derslere giremeyen faşistler, jandarmaya güvenerek okulda her gün olay çıkartmakta, dersleri engellemektedirler. Bunlar hakkında hiç bir işlem yapmayan rektör, altı devrimci arkadaşımızı okuldan uzaklaştırmıştır. Daha seksen arkadaşımız atılmayı beklemektedir. Devrimciler şu talepleri Rektöre iletilmişler, kabul edilmemesi üzerine boykota gitmişlerdir.

- 1 — Öğrenimin bir ay uzatılması,
- 2 — 6 arkadaşın cezalarının kaldırılması,
- 3 — Yurt, otobüs, yemek sorununun halledilmesi,
- 4 — Sabıkalı faşistlerin okuldan atılması,
- 5 — Polis ve jandarmanın çekilmesi,
- 6 — Öğrenci senatosu kurulması.

Boykotun ilk günü yüz tane öğrenci bile olmayan 200 faşist okula gitmiştir. Buna rağmen Rektör boykota katılma oranının yüzde 50 olduğunu iddia ederek öğrencileri aldatma yoluna gitmiştir. Ayrıca Rifat Başçavuş Beytepe'de 17 arkadaşını gözaltına almış, üçü tutuklanmıştır.

Bir Grup
Hacettepe Öğrencisi

WUPPERTAL'DAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLER HALK GECESİ DÜZENLEDİLER

21 Şubat 1976 akşamı Almanya'nın Köln şehri yakınlarında bulunan Wuppertal'de «Halk Gecesi» yapıldı. Yurdunun bağımsızlığına yürekten bağlı kadınlı erkekli 500'ün üstünde işçinin katıldığı gece, devrimci bir heyecan içinde geçti. ATÖF (Avrupa Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu) adına düzenlenen gecede bütün duvarlar devrimci afişlerle kaplıydı. Seyircilerin büyük çoğunluğu «Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız ve Demokratik Türkiye» sloganı etrafında tek bir yürek halinde kenetlenmişlerdi.

Geceye açış konuşması yapan bir işçi temsilcisi, halkımızın faşizme ve emperyalizme karşı verdiği mücadeleyi anlatarak, iki süper devletin yurdumuz üzerindeki hegemonya mücadelesini ortaya koydu, Amerika'ya ve Rusya'ya karşı mücadelenin yükseltilmesi gerektiğini savundu. Ayrıca Türkiye'deki devrimcilerin katledilmesini mahkum etti.

Hagen İşçi Derneğince hazırlanan «Kara Düzen» adlı oyunla başlayan gece, davul zurna eşliğinde halk oyunlarının oynanması, çocuklar ve büyükler korolarının devrimci türküler söylemesi ile devam etti. Devrimci halk ozanları, Zamani, Temelli, Seyfili halkımızın faşizme ve iki süper devlete karşı mücadelesini dile getirdiler.

Salonun bir köşesinde bir de resim ve fotoğraf sergisi açılmıştı. Halkımızın faşist zulme karşı verdiği mücadeleden çeşitli sahneleri yer alıyor bu resimlerde. Bu arada Halkın Sesi dergisi de çok sayıda satıldı. Geceden sonra diğer şehirlerden gelen işçi arkadaşlar bu tip halk gecelerini bütün Almanya'ya yayacaklarını söylüyorlardı.

AĞCOCALI KÖYLÜLERİ : «TOPRAKLARIMIZI YOK PAHASINA KAPTIRMAYACAĞIZ»

Tarsus'un kuzeyine doğru 8 kilometre gidince Ağcocalı, Kösebalı, Dadalı, İncirlikuyu köylerine varılır. Köylüler ellerindeki bir avuç topraktan ve bir de hayvancılıktan kazanırlar.

Burada bir baraj yapmak isteyen devlet, köylülerin topraklarını çok ucuza istimlak etmektedir. Çünkü baraj gölüne su, bu köylerden ve topraklardan geçen Tarsus çayından sağlanacaktır.

Bu köylerden Ağcocalı köyünün hem toprakları hem de evleri istimlak sonucunda su altında kalacaktır. Bunun için köylüler, nereye gideceklerini düşünüyorlar. Köylüler, «Bu hükümetten bize fayda gelmez. Çünkü zenginden ağadan yana bir hükümet. Bizim topraklarımızı alıp evimizi yıkan hükümet, yurdumuzu da safar» diyorlar.

Yaşlı bir köylü de şöyle diyor: «Bu halk düşmanlarının karanlık yüzü günden güne daha da kararıyor. Yolsuzluk, rüşvet, hergün bir sahtekarlıkları ortaya çıkıyor. Balık başından kokmuş bir kere.»

Köylüler, topraklarını yok paahasına kaptırmayacaklarını ve bunun için de diğer köylülerle birleşerek mücadeleye edebileceklerini söylüyorlar.

MERSİN'DE İŞÇİLER REVİZYONİST SENDİKACILARA KARŞI ÇIKIYORLAR

11 Mart 1976 günü Mersin'de kurulu ETİBANK'a ait SODA SANAYİ A.Ş. fabrikasında çalışan işçiler, beş arkadaşlarının işten çıkarılması ve toplu sözleşme görüşmelerinde patronun işçi haklarını vermemesi üzerine greve gitmişlerdi. İşçiler, halaylar çekerek, bir bayram havasıyla grevi başlatmışlar ve grev boyunca da aynı heyecanla mücadeleyi sürdürmüşlerdi.

Ancak grevin başlamasından on gün kadar sonra PETROL-KİMYA-İŞ yöneticileri, işçilerin taleplerini hiç sayarak, patronun grev başlamadan ileri sürdüğü şartlarla toplu sözleşmeyi imzalamışlardır. Revizyonist sendika yöneticilerinin işçilerin kararlı bir şekilde başlatıp sürdürdükleri grevi açıkça satması, işçiler arasında büyük bir tepkiye yol açmış ve işçiler sendikayı basmışlardır.

Petrol-Kimya-İş'in yönetimindeki revizyonistler, işçilerin bu protestosundan büyük bir korkuya kapılmışlardır. Şimdi telaşla sağa sola çamur atarak suçlarını örtbas etmeye çalışmaktadırlar. Sendikamız «hukuk müşaviri», TIP kurucusu ve Merkez Yürütme Kurulu üyesi Nurdan Orpen ve «toplu sözleşme uzmanı» Cezmi Aksoy, «Maocular o bölgede iyi örgütlenmişler, bunu Maocular yaptı» demektedirler. Revizyonistler suçsuzca etrafa «Maocu» diye saldırarak emekçilerin gazabından kendilerini koruyacaklarını santyorlarsa aldanyorlar. İşçilerin ve emekçilerin her mücadelesi onların sahtekarlıklarını açığa çıkartmaktadır. Bırakalım işçileri, bizzat sendika içinde çalışan bazı görevliler bile «Ne Maocusundan bahsediyorsun? Basbayağı işçiler yaptı. Burada Türk-İş'in yaptığı işler yapıyor, böyle giderse daha çok benzer olaylar yaşanır» şeklindeki sözlerle gerçekleri dile getirmektedirler.

Revizyonistler halkı aptal mı sanıyor? Bugüne kadar Türk-İş'deki ağalar da işçilerin her tepkisine «Komünistlerin işi» diyerek kendilerini kurtarmaya çalıştılar. Ama her seferinde de emekçilerden gerekli cevabı aldılar ve işçi düşmanı yüzlerini gizleyemediler. Revizyonistler de aynı kaderden kurtulamayacaktır.

Sazlıbahçe köylüleri ağaya ve jandarmaya karşı toplu halde direndi

4 Şubat 1976 sabahı, Ceyhan'ın Sarıbahçe köylülerinin iki yıldır ettikleri hazine topraklarına, Hacı Andırınlı ağa jandarmaları birlikte ekinleri sökmek için saldırdı. Fakat köylülerin direnmesi üzerine jandarma ve ağalar çekilmek zorunda kaldılar.

Köylülerin bu kararlı tutumu karşısında gerileyen ağa Andırınlı, 13 Mart 1976 günü bütün adamlarını ve jandarmayı toplayarak tekrar saldırıya geçti. Ağanın adamları traktörlerle gelip, ekinleri ezdiler. Jandarma buna direnen köylülere saldırdı. 10 köylü gözaltına alındı. Sarıbahçe köylüleri bu son olayları şöyle anlatıyorlar:

«Zalim toprak ağalarının, işgal ettiğimiz tarlayı canımız gibi koruduğumuzu görünce korkudan yüzleri soldu. Kendisi ve silahlı adamları karşımızda duramadılar. Karşımıza düzenlerinin koruyucusu olan jandarmayı çıkardılar.

«16.3.1976 salı günü mahkememiz vardı. Aynı zamanda hazine vekili de hazine adına hak iddia ediyordu. Bu mahkemede lehte de olsa aleyhte de olsa belli bir karar çıkacaktı. Bunun için ağa vallilikten aldığı bir kararla yüzbaşı komutasında 85 jandarma ile birlikte 13.3.1976 cumartesi günü sabah saat 4 sıralarında tarlaya geldiler. Ağaların 4 motoru vardı. Giriş çıkışlara barikat kurmuşlardı. Saat 9 sıralarında bütün köylü-kadın, erkek, ihtiyar, çocuk elimizde sopalarla kanalı geçerek tarlaya yürüdük. Jandarmanın üç barikatını aşarak tarlamızın başına geldik. Ağa beyaz taksisi içinde karşı yolda duruyordu.

«Günlerce yağmur yağdığı için, değil toprağı sürmek, tarlada gezilemiyordu. Buna rağmen yüzbaşı ve ağa diretiyordu. Jandarma yüzbaşı «Bize verilen görev var. Biz görevimizi yapacağız ve tarlayı sürmek mecburiyetindeyiz» diyordu. Motorlar üç defa tarlaya girmeyi denedi. Biz kararlılıkla direniyorduk. Yüzbaşı direneni tutuklama kararı verince ortalık bir anda harp meydanına döndü. Jandarma rastgele dipçik salıyordu. Biz önceleri savunmadaydık. Yüzbaşı habire düdükle çalarak jandarmaları tahrik etti. Jandarmalar kadınlarımızı dipçikledi. Köylü kadınlardan biri darbeyi kafasına yiyince yere yıkıldı. Sopalarımız ve yumruklarımız havada kalkıp iniyordu. Saatlerce boğuşma devam etti. Yüzbaşı yediği dayakla halkın gücünün ne olduğunu anladı. Boğuşma alanından kaçarak emir veriyordu.

«O sırada sloganlar ortalığı çınlattı: «Katil İktidar», «Satılmış Yüzbaşı». Yer yer kümeler halinde çatışma devam ediyordu. Hatta jandarmanın biri süngü taktı. Muhakkak Türkeşçi idi. «Jandarma yakaladığı köylüleri cemseye atıp uzaklaştırdı. Yağmurun şiddetlenmesi üzerine ve fazla tutuklu olmaması için köylü çekildi. Birlik halinde, toplu duran köylüler, önceleri tutuklananları hep birlikte hücum ederek geri alıyordu. Daha sonra dağılık durunca bu mümkün olmadı ve 10 kişi götürüldü. Bu arada motorlar tarlaya girdiler. İki defa gidip geldiler. Çamurlu tarla sürülmediği için vazgeçtiler.

«Remzi Erdoğan, Mehmet Gündüz, Cumali Erdoğan, Mehmet Şener, Kazım Bakır, İbrahim Gültekin, Şahin Akbaş, Talip Şeriman, Ali Çolak göz altına alındılar. Köylü kadınlar ve erkeklerden hafif yara alanlar oldu. İhtiyar bir kadının başı dipçikle kırıldı.

«Köylülerimiz tutuklananları alabilmek için merkez karakolunda yiğitçe mücadele ettiler. Merkez karakolunda tutuklanan köylülerin çamurlu ve ıslak elbiselerini değiştirmelerine izin verilmedi. Pazartesi günü kalabalık bir halde adliye önünde toplandık. Jandarmalar tutuklu arkadaşlarımızı getirdiler. Saat 12'ye yaklaştığı için ifadeleri alınmadı. Tekrar karakola götürdüler. Ani bir kararla Adana Devlet Güvenlik Mahkemesine sevk edildiler. Yine anlaşıldı ki, hakim sınıfların devleti ve savcılarını gücümüzden çekindikleri için köylülerimizi Adana'ya gönderdiler. Aynı kalabalığa yakın olarak yine tutuklu kardeşlerimizi yalnız bırakmadık. Güvenlik Mahkemesi davaya bakmadı ve geri Ceyhan'a yolladı.

«Biz Sarıbahçe köylüleri olarak bu mücadelemiz boyunca gördük ki, güçlü ve birlik olduğumuz müddetçe ağalar ve adliye kanunları bizim mücadelemizi durduramayacaktır.

«Bizler şuna inanıyoruz: İşçilerin ve köylülerin birliği neticesinde toprak ağalığını yıkacağız.

«Yaşasın Bağımsızlık ve Toprak Mücadelemiz!»

Faşistlere karşı mücadelede şehit düşen

Yoksul köylü Mustafa Şenpınar için anma töreni yapıldı

MUSTAFA ŞENPINAR
1933 - 1976
VURULDUN KAVGADA DAĞ GIBİ DÜŞTÜN
ZEL ZELENDUYULDU DÖRT BİR TARAFTA
TOPRAK - İŞ SENDİKASI

Mustafa Şenpınar, 20 Ocak günü faşistler tarafından katledilmişti. Pazarlık'ta halka saldıran faşistler, Mustafa Şenpınar'ı boğazından bir kurşunla yaralayarak öldürmüşlerdi. 17 Mart günü Mustafa Şenpınar'ın köyü olan Dehliz'de bir anma töreni düzenlendi. Törenden önce jandarmalar halka ve Mustafa Şenpınar'ın karısına baskı yaparak törenin yapılmasını engellemeye çalıştılar. Mustafa Şenpınar'ın karısına, «Bu töreni devrimciler düzenliyorsunuz, sen bunun yapılmasına izin verersen fena olursun» diyerek gözünü korkutma-

ya çalıştılar. Bütün bu engellemelere rağmen Pazarlık'ın köy-

lerinden gelen birçok köylünün katılımıyla tören yapıldı.

Törenden önce Mustafa Şenpınar'ın mezarı yaptırıldı ve mezar taşına, «Mustafa Şenpınar 1933-1976 - 'Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye' 'Yıkıl-sın Ağalık'» yazıldı. Mustafa Şenpınar için yapılan saygı du-ruşundan sonra Toprak-İş Sen-dikası adına Ömer Faruk Cirav-oğlu şunları söyledi:

«Arkadaşlar, kardeşler,

«Mustafa Şenpınar'ı hiç tanı-mazdım. Ama şu anda onun hak-kında o kadar çok şey biliyorum ki, onu tanımaktan da öte, ko-nuşmuş gibiyim. O yaşadığı müd-detçe karıncayı incitmezdi. Ama bunun yanında faşistlere ve halk düşmanlarına karşı derin bir kin beslerdi. Herkesin yardımına koşardı. Köyde «Salmanpınak Ba-ğımsızlık ve Toprak Yürüyüşü» için ilk başışı o vermişti. Ayrıca herkesi başışta bulunmaya teş-vik etmişti.

«Şüphesiz insanlar için ölüm olağan bir şeydir. Fakat Nurhak dağından da yüce ve tüy kadar değersiz de vardır. Halk için çalışmak, emekçilerin menfaatleri için uğraşmak Nurhak dağından da yücedir. Faşistler için çalış-mak, halk düşmanlarına hizmet için ölmek tüyden de değersiz-dir. Mustafa Şenpınar'ın ölümü Nurhak dağından yücedir. Çün-kü o halkı için çalıştı, faşistlere karşı mücadelede şehit düştü.

«Onun mücadelede kararlılığı bize örnek olmalıdır. O kendini bir an bile düşünmedi. En ön saflarda mücadele etti. Bir kr-sım sahte devrimcinin halkı da-ğıtmak ve meydana faşistlere bırakmak istemesine kararlı ola-rak karşı çıktı. «Dağılmayın, top-lanın» diye bağırdı.

«Biz burda onun ardından göz yaşı dökmek, yas tutmak için toplanmadık. Onun hayatından, mücadelesinden öğrenmeli, onu örnek almalı, mücadelemize da-ha kararlı olarak devam etmeli-yiz. Oğlu Mustafa Şenpınar'ın dediği gibi «Onun ölümü müca-deleye devam etmemiz için vasi-yettir.»

«Arkadaşlar, geçenlerde İçiş-leri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, 'Salmanpınak Bağımsızlık ve Top-rak Yürüyüşü'ne çamur attı. Onun, pazarlık köylülerinin 'Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye' diye yürümelerini aklı almadı. Onlara göre köylülerin bağımsızlık diye bir meseleleri olamaz. Hayır yanıldınız Bay Asiltürk, Bağımsız Türkiye bu-gün en basta işçi sınıfımızın,

yoksul köylülerimizin, bütün emekçi halkımızın meselesidir. Uykuda sandığınız emekçiler art-ık gözünü açmış dünyayı izli-yor.

«Biz Toprak-İş Sendikası ola-rak, toprak işçilerinin haklarının gerçekleşmesi için mücadele eder-ken, esas ağırlığı devrimci taleb-lerin yayılmasına vereceğiz. Çün-kü köylülerin ve bütün halkımı-zın kurtuluşunun toprak ağaların-ın ve büyük para babalarının iktidarının yıkılmasında oldu-ğu biliyoruz. Toprak meselesinin çözülmesinin tek yolu ağalığın yıkılması ve büyük toprak bev-lerinin tapularının delinmesidir.

Demokrasinin gerçekleşmesi de buna bağlıdır.»

Toprak-İş Sendikası temsilcisi konuşurken sözleri sık sık «Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye», «Kahrolsun Faşizm», «Kahrolsun MC», «Yıkıl-sın Ağalık» sloganlarıyla kesildi. Daha sonra başka bir konuşmacı söz alarak faşistlerin saldırılarını ve MC hükümetinin halk ve milli bağımsızlık düşmanı yüzünü teş-hir etti.

Konusmalardan sonra bağı-m-sızlık andı icilerek, köye doğru yürüyüşe geçildi. Dehliz köylü-lerinin hazırladıkları yemek yen-dikten sonra dağıldı.

PAZARCIK'IN TILKILER KÖYÜ
YURTSEVER GENÇLERİ SESLENİYOR :

Pazarlık olayından sonra faşistler baskılarını arttırdılar

En yakın dert ortağımız HALKIN SESİ olarak derdimizi dile getirir misiniz? Biz 387 hanenin evlatlarıyız. Bizim derdimize kim bakar? Yaramızı kim sarar? Bunu kime söyleyeyek? Pazarlık olayından sonra bu sefer köy olayları oluyor. Sarıl köyü muhtarı kimden izin alıp da 67 kişiyi otobüsüne doldu-rup, gelip Tilkiler'i basıyor? Acaba 67 kişi değil de, 67 bin ki-ge se bu haklı davamızdan döndürebilir mi? Ben size söylüyorum, Sarıl köyü muhtarı Ali bey: Yerinde rahat otu-ruyorsan otur. Kardeşin ve sopa gibi harcarık olan katillerle güvenip de bize belanı sürme. Sen kime güvenip de gelip da-ğda Tilkilerin davasını toplayıp götürüyorsun? Ama Tilkiler bunları sizden soracaklar.

Sarıl köyü, Telbizek köyü, Mulk köyü toprak ağalarının birkaç köpeği Sarıl köyü muhtarının otobüsüne binip Tilkileri bastılar, ama halk hak ettikleri cevabı verdi. Dört kişi yaralı var. Otobüsleri daha halen orada duruyor. Gelsinler de oto-büsü götürsünler. Biz ha adamın otobüsünü, ha adamın silâ-hını, ha adamı almışız bizim için hiç farketmez. Yaşasın Til-kilerin devrimci mücadelesi.

Dost Halkın Sesi köyümüzü bir dinle

İşte böyle bir hali var

Derdimizi dinleyip dostlara söyle

Gül bahçesi değil çalı var kardeş çalı

Dost, biz kömür görmedik tezek yakarız.

Yağmur diye boş havaya bakarız

Af yavrular keyif çatar, biz ah çekeriz

Daha buna benzer nice hali var.

HALKIN SESİ'ni dört gözle bekliyoruz.

236 kişi adına Tilkiler köyü gençleri

MUSTAFA ŞENPINAR'IN OĞLU HÜSEYİN ŞENPINAR BABASINI ŞÖYLE ANLATIYOR :

«Olayın olduğu gündü. Babamın amcasının oğlu Pazar-cık'a gitmiş, o gece gelmemişti. Akralarımızın evinde kal-mış. Biz de sabah erken kalktık, davarın içine indik. Davarı yemliyorduk, bizim bir komşumuz geldi, dedi ki; «Mustafa, sen ne duruyorsun. Amca oğlunu dara düşürmüşler, faşistlet öldürmüşler.» Öyle deyinçe babamın elinden su kabı yere düş-tü. Bunu duyar duymaz kısacık bir sopayı eline aldı. Pazar-cık'a gitti. Ben de peşinden gittim. Tanıdık eve gittik. Baba-mın amcasının oğlu ordaymış. Bizim köyün bir taksisi, o da geldi. Taksi dönerken, babam elini direksiyona atmış, demiş ki «Yahu nereye gidiyorsunuz. Bizim milletimiz şimdi ayak al-tına gider. Gelin geri dönek.» Taksi şoförü kızmış demiş ki; «Mustafa emmi, bizim elimiz boş, biz nereye dönek?» Zorla eve getirmişler, ben de arkası sıra kamyonla geldim eve. Be-raber sabah yemeği yedik. Ben durmadım, geri Pazarlık'a git-tim. Babamın benden haberi yokmuş. Sonra olay oluyor. Saat 2'de haber geliyor köye. Babam kalkıyor, komşularımıza; «Ulan Ahmet, Hüseyin, Mustafa ne duruyorsunuz? Bu faşist-ler bugün Pazarlık'ı mahvederler. Yarın da köylere çıkıp ço-cuklarımızın başlarını keserler. Nedir ki bu faşistlerin elinden çektiğimiz? Gelin gidek, peygamberini seven Pazarlık'a yeti-şin. Bizim milletimiz ayak altına gidiyor, yetişin» diyor.

«Birkaç kişiyle beraber yola iniyorlar, sonra bir araba geliyor, atlayıp Pazarlık'a geliyorlar. Oraya geldiklerinde saat 3-3.30 sıraları. Tam camii caddesinde beni buldu. Bana dedi ki; «Oğlum sen eve git», ben de dedim ki, «Baba gün akşam oldu, yürü beraber gidek.» Bana «Sen yürü ben gelmem, ben faşistlere karşıyım. Sen git» dedi.

«O, caddede de faşistler pusuya girmişler. Ben, babam ve millet caddenin ortasında duruyorlar. Babam beni milletin or-tasına sokup kendisi en ön tarafa gitti. O sırada faşistler sal-dırdılar, babam diyor ki, «Ulan vurun bu faşistlere». O sıra-da bir mermi küçük bir çocuğun kafasına geliyor, babam bu-nun önünde duruyor, çocuğa bakıyor. Bakar bakmaz faşist bir kurşun atıyor. Tam boğazına geliyor. Can damarı ve nefes borusunu hemen kesmiş. Geri dönüp bana baktı, ben üzerine atıldım. «Ne oldu babam, ne oldu?» dedim. Ses çıkmadı, zor-la elini uzattı bana. Bundan sonra bir iki arkadaş geldi. Ba-bamı içeri aldık. İçerde can verdi babam.»

Mustafa Şenpınar'ın diğer oğlu Mustafa ise şöyle diyor :

«Olay günü köyden birisi evinin işini yaptırmak istemişti. Babam onu tersledi. «Şimdi durmak zamanı mıdır» dedi ve Pazarlık'a gitti. O hayatında karıncayı incitmezdi. Anam «Si-lâhın yok nereye gidiyorsun?» dediğinde, «Sopam da mı yok?» dedi. Bir ufak sopayı koltuğuna kıştırdı. Gitti. O halk için öldü. Geriye yedi evlât bıraktı. Ölümü bize mücadeleye de-vam etmek için vasiyettir. Canımız bu uğurda halkımıza feda olsun.»